Gelijke Kansen Alliantie

Kansrijke Groningers

Schooljaar 2022 - 2023

Ambitiegesprekken in het voortgezet onderwijs

Leerlingen hebben eigenaarschap over hun eigen ontwikkeling

Het grootste ICT-project van Nederland

100 scholen met 12.000 leerlingen in Groningen digitaal geletterd

VR maakt werk in de regio zichtbaar

Leerlingen ontdekken beroepen en bedrijven dankzij innovatieve VR-game

Kansrijke Groningers

Samen voor toekomstproof onderwijs

"Die ene leraar op die ene school in dat ene dorp voor die ene leerling het verschil kan maken"

Gelijke kansen voor elk kind

Gelijke Kansen Alliantie

Met kansengelijkheid streven we ernaar dat iedere leerling, ongeacht de achtergrond, zijn of haar talenten maximaal kan ontplooien. Dat is belangrijk voor de maatschappij: een vitale samenleving en krachtige economie heeft immers al het talent hard nodig. Ook voor kinderen en jongeren zelf is het belangrijk dat ze zich ontwikkelen en hun talenten ontdekken én gebruiken in het onderwijs. Dan voelen ze zich beter op hun plaats en dat werkt door in de gehele (onderwijs)carrière. Jongeren die het onderwijs afronden met een opleiding die hen past, vinden sneller een baan op hun niveau, kunnen zich in hun werk verder ontwikkelen, participeren actief in de samenleving en leven langer in goede gezondheid.

Het bevorderen van kansengelijkheid is een brede maatschappelijke opgave, met daarin een belangrijke rol voor het onderwijs. Onderwijs maakt het namelijk mogelijk het beste uit jezelf te halen. Maar er is een veelheid aan factoren die bijdraagt aan kansen(on)gelijkheid, op verschillende niveaus: leerling, familie, school, wijk en samenleving. Kansrijke Groningers laat goed zien hoe de verschillende factoren van invloed zijn en hoe door middel van samenwerking, doorlopende (leer)lijnen, een brede aanpak en een duidelijke visie wordt gewerkt aan het vergroten van kansen voor kinderen en jongeren. Verschillende mensen en partijen hebben de krachten gebundeld: de urgentie wordt gevoeld, het vraagstuk wordt regio-breed geagendeerd, samenwerking wordt aangejaagd en concrete activiteiten en interventies worden gefaciliteerd.
Ook het ontsluiten van kennis en ervaringen hoort daarbij: wat werkt, wat zijn de werkzame elementen en hoe kunnen anderen leren van de ervaringen in de praktijk?
In dit magazine delen we de kennis, inzichten en resultaten, zodat ook andere gebieden en regio's geïnspireerd raken.

Kansrijke Groningers en de Gelijke Kansen Alliantie zetten zich gezamenlijk in om op lokaal niveau, samen met gemeenten en scholen, de verbinding tussen school, thuis en omgeving tot stand te brengen, om er uiteindelijk voor te zorgen dat die ene leraar op die ene school in dat ene dorp voor die ene leerling het verschil kan maken.

Johanna Sellis
Gelijke Kansen Alliantie
Teamleider regio en regiocoördinator Noord Nederland

Vereniging Kansrijke Groningers

Kansrijke Groningers is een vereniging van alle negentien schoolbesturen van het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in Noord- en Midden-Groningen. Hieronder vallen 113 scholen met 17.500 leerlingen en studenten.

Ontstaan

In 2018 werd de Vereniging Kansrijke Groningers geïnitieerd door zeven schoolbesturen in de gemeente Eemsdelta en is deze begonnen als een Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta. In dezelfde periode zette de Economic Board Groningen een onderwijsprogramma op en werd gezocht naar een onderwijspartner om te zorgen voor de continuïteit van de programma's. Deze partner werd Kansrijke Groningers.
Vanuit deze samenwerking werden vier programmalijnen opgezet. Programmalijnen 1 en 2 zijn programma's geïnitieerd door de Economic Board Groningen in het aardbevingsgebied, namelijk: Programmalijn 1 ICT & Techniek en 2 Ondernemen. Programmalijnen 3 en 4 zijn geïnitieerd door de scholen in de Eemsdelta, namelijk Programmalijn 3 Talent, Loopbaan & Ambitie (inclusief Gelijk Kansen) en Programmalijn 4 Werk in de regio.

Werkgroepen

Zo'n 60 leerkrachten, docenten, mentoren, decanen, teamleiders en onze partners in de arbeidsmarkt (ambassadeurs van Kansrijke Groningers) werken in 5 werkgroepen aan toekomstbestendig onderwijs en een goede aansluiting op de (toekomstige) arbeidsmarkt door het ontwikkelen van doorgaande onderwijsleerlijnen en/of onderwijsprogramma's. De werkgroepen worden aangestuurd door 2 programmamanagers.

Financiering
De programma's werden de eerste jaren gefinancierd door de Gelijke Kansen Alliantie vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Economic Board Groningen, de gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Groningen (voormalig Ten Boer) en Midden-Groningen en de provincie Groningen. Sinds 2021 is de financiering van de Economic Board Groningen overgenomen door het Nationaal Programma Groningen.

Meerwaarde
De meerwaarde van de aanpak van Kansrijke Groningers zien we in:

- Een bundeling van krachten van de verschillende schoolbesturen vanuit een gevoel van urgentie. Door die samenwerking wordt kennis gedeeld en uitgewisseld, trekken scholen minder solistisch op in het aanpakken van problematiek en beschikken we over meer (financiële) middelen voor het ontwikkelen en/of inkopen van programma's.
- Meer inhoudelijk: vrij uniek is dat we werken aan doorlopende leer- en programmalijnen die beginnen bij de jongste leerlingen in het basisonderwijs en doorlopen tot in het mbo (en als het aan ons ligt ook hbo en wo).
- Een brede aanpak van programma's: van attitudevorming (ondernemendheid) tot het vergroten van kennis en vaardigheden (ICT-lijn) met daarbij, voor leerkrachten en leerlingen, een breder perspectief op de wereld van arbeid en beroep.
- De bereidheid van Kansrijke Groningers om de opgedane kennis en ervaring te delen met andere partijen (in en buiten het onderwijs), waardoor dit programma bijvoorbeeld met inzet van andere lokale programma's ingevoerd kan worden.

Voor meer informatie over Kansrijke Groningers.
Kijk op: **www.kansrijkegroningers.nl**

Programma

De wereld verandert. Om jongeren in Noord- en Midden-Groningen daarin de best mogelijke kansen te geven, werken alle scholen samen onder de vlag Kansrijke Groningers aan vernieuwend, toekomstbestendig onderwijs rond 4 thema's:

1. ICT & Techniek

ICT en Techniek zijn niet meer weg te denken uit onze samenleving en ook niet uit het onderwijs. Dus laten scholen hun leerlingen al op jonge leeftijd kennismaken met de mogelijkheden van ICT en Techniek.

2. Ondernemen

In een wereld waarin de banen van de toekomst nog uitgevonden moeten worden, is een ondernemende, nieuwsgierige houding heel belangrijk. Die kun je leren, door zelf te ondernemen. De deelnemende scholen bieden kinderen en jongeren die mogelijkheid.

3. Talent, loopbaan & ambitie

Wil je iets bereiken, dan moet je daar zelf mee aan de slag. Deelnemende scholen helpen leerlingen om hun eigen talenten te ontdekken, doelen en ambities te formuleren en daar gericht aan te werken, waar nodig met ondersteuning en extra uitdaging.

4. Werk in de regio

Onze regio biedt volop kansen voor werk. Jongeren maken kennis met bedrijven. Doordat onderwijs en bedrijven meer samenwerken en elkaar weten te vinden, wordt de aansluiting van jongeren van school naar werk beter.

Een kansrijk initiatief

Hoe het allemaal begon

"Er zijn twee verhalen die ik mij nog goed herinner van mijn start als bestuurder van het Eemsdeltacollege in Delfzijl in 2014. Het eerste is een gesprek met iemand van maatschappelijk werk die mij laat kennismaken met een in de regio regelmatig voorkomend verschijnsel: het fenomeen van de herhaalde werkloosheid. Generaties die elkaar opvolgen in werkloosheid en waar het denken in termen van 'werk', een loopbaan en een salaris niet of nauwelijks meer bestaat. Het andere verhaal is een gesprek met een schipeigenaar. In dat gesprek word ik verrast door de grote variëteit aan werk en dus ook banen binnen de schiprederij, voor zowel praktisch als theoretisch opgeleiden. Met daarbij meteen de aantekening dat die laatsten nauwelijks te krijgen zijn.

Voor de relatieve buitenstaander die ik dan nog ben, zijn het op zijn minst verwonderpunten. De regio Eemsdelta scoort hoog op de lijstjes waar je niet graag op staat: veel werkloosheid, een grote afhankelijkheid van uitkeringen, relatief meer analfabetisme, lage opleidingsgraad, scholen die moeite hebben te voldoen aan kwaliteitseisen. En natuurlijk zijn daar ook nog de aardbevingen, die hun impact hebben op de hele gemeenschap. Tegelijkertijd zijn er veel vacatures, zeker in de technische beroepen, zowel voor theoretisch als praktisch opgeleiden en hebben sommige bedrijven moeite om die vacatures gevuld te krijgen.

Als ik wat meer ingeburgerd ben, vallen die patronen van erfbare werkloosheid mij steeds meer op. Het onderwijs doet zijn best, investeert in basisvaardigheden als taal en rekenen. Belangrijk, maar veel leerlingen zouden er ook bij gebaat zijn als het onderwijs hen leert te denken in termen van loopbanen; het idee dat werk je economisch zelfstandig maakt, dat er banen zijn die aansluiten bij je interesses en je perspectief bieden. Veelal gebeurt die loopbaanoriëntatie pas in het voortgezet onderwijs, maar we weten dat ook in dit geval jong geleerd oud gedaan is. Er zit een mooie andere kant aan die medaille. Onderwijs en het bedrijfsleven zijn momenteel in deze regio nog behoorlijk gescheiden werelden. Zouden ze meer samenwerken, dan kunnen bedrijven laten zien welke mogelijkheden er zijn voor jongeren. Denk aan (snuffel) stages, bedrijfsbezoeken, gastlessen op scholen. En tot slot zouden we jongeren ook anderszins meer en beter moeten voorbereiden op de digitale toekomst. Er is nog veel te doen om te zorgen dat ICT een plek krijgt in het curriculum van primair en voortgezet onderwijs. Scholen worstelen daarmee, ook omdat veel docenten niet of nauwelijks geschoold zijn in het gebruik ervan in het onderwijs.

Geleidelijk aan komen deze onderwerpen op de agenda's van gesprekken waaraan ik deelneem. Gesprekken in en tussen scholen, maar ook in contacten met bedrijven en werkgevers. In de Eemsdelta ontstaat er een kopgroepje van po-, vo- en mbo-scholen die samen willen werken aan doorlopende leerlijnen voor oriëntatie op werk, kennismaken met bedrijven in de regio en ICT. In de zoektocht naar hoe dit vorm te geven, is er contact met Economic Board Groningen (EBG). Eén van de programmalijnen van deze organisatie is de versterking van ICT-onderwijs. Er komen pilots, uitgevoerd door Basicly, dat een programma heeft ontwikkeld voor po en vo, waarbij de scholen zowel de spullen als de kennis in huis krijgen om een brede en volwaardige leerlijn ICT te verzorgen.

Het initiatief van de kopgroep en de samenwerking met EBG inspireert; er ontstaat interesse vanuit andere regio's. EBG wil de programmalijn graag onderbrengen bij de scholen zelf, uiteraard wel onder voorwaarden. Dat vraagt om een rechtspersoon die contracten kan afsluiten, gelden kan ontvangen en uitgeven.

Zo ontstaat in 2018 de Vereniging Kansrijke Groningers, waarin alle schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in het bevingsgebied participeren, met als doel jongeren in de regio iets extra's mee te geven waardoor ze een mooie, kansrijke uitgangspositie hebben bij de start van hun loopbaan. De scholen kiezen voor duurzaamheid; geen kortlopende projecten waarvan we weten dat alles ophoudt als het project stopt, maar vooral verankering van werkwijzen en programmalijnen in het curriculum van de scholen. Die duurzaamheid wordt ook mogelijk door een bijdrage vanuit het Nationaal Programma Groningen.

Ik vind het mooi om nu, zoveel jaren later, te zien waar die eerste stappen destijds uiteindelijk toe hebben geleid. Al die scholen in de regio zijn afgestapt van het idee van ieder voor zich. In de Vereniging Kansrijke Groningers werken ze eendrachtig samen om de startpositie van hun leerlingen te versterken en leerlingen kennis te laten maken met de kansen die de regio hen biedt. Dit magazine laat tal van voorbeelden hiervan zien."

Hans van der Molen
Initiatiefnemer en medeoprichter
Vereniging Kansrijke Groningers

inhoud

8. Infographic
Kansrijke Groningers

10. Column
René Paas

12. Historicus aan het woord
Jan Dirk Gardenier
over de regio

15. Infographic
Cijfers over de regio

16. Inleiding
Programmalijn 1.a ICT

18. ICT
Vaardig aan de slag
in de digitale wereld

20. ICT
Bewust bewegen
in de digitale wereld

22. ICT
Digitaal geletterd
de arbeidsmarkt op

24. Inleiding
Programmalijn 1.b Techniek

26. Techniek
Creativiteit in techniek

28. Interview
Jong ondernemer
Koen de Vries

30. Inleiding
Programmalijn 2 Ondernemen

32. Ondernemen
Event ondernemersschap

34. Ondernemen
Programma Vakantie-eiland

36. Ondernemen
Levensecht ondernemen
in de klas

38. Ondernemen
Jonge ondernemers op het
Hogeland in Warffum

40. Inleiding
Programmalijn 3.a Talent,
Loopbaan & Ambitie

42. Talent, Loopbaan & Ambitie
Portfoliogesprekken

45. Talent, Loopbaan & Ambitie
App Skillsbooster

48. Talent, Loopbaan & Ambitie
Kansrijk en duurzaam onderwijs
op nieuwe Campus Eemsdelta

52. Talent, Loopbaan & Ambitie
Leerlingen in bedrijf

54. Inleiding
Programmalijn 3.b Talent,
Loopbaan & Ambitie - Gelijke Kansen

56. Talent, Loopbaan & Ambitie
Onderwijsdag, Elk kind telt

58. Talent, Loopbaan & Ambitie
Coachen in het primair onderwijs

60. Talent, Loopbaan & Ambitie
Een brede blik op de toekomst

64. Interview
Meindert Joostens

65. Talent, Loopbaan & Ambitie
Passend onderwijs voor iedereen
op het Theda Mansholt

68. Talent, Loopbaan & Ambitie
Leren leren en organiseren op
het Dollard College

70. Talent, Loopbaan & Ambitie
Pre-mbo klas op het Noorderpoort

72. Talent, Loopbaan & Ambitie
Over de grens naar Berlijn

74. Inleiding
Programmalijn 4 Werk in de regio

76. Werk in de regio
Zicht op werk door virtual reality

78. Werk in de regio
Platform Scholen & Bedrijven

**80. Leden, partners
en financierders**

82. Slotwoord

**83. Ontmoet
Kansrijke Groningers**

Wij zijn Kansrijke Groningers

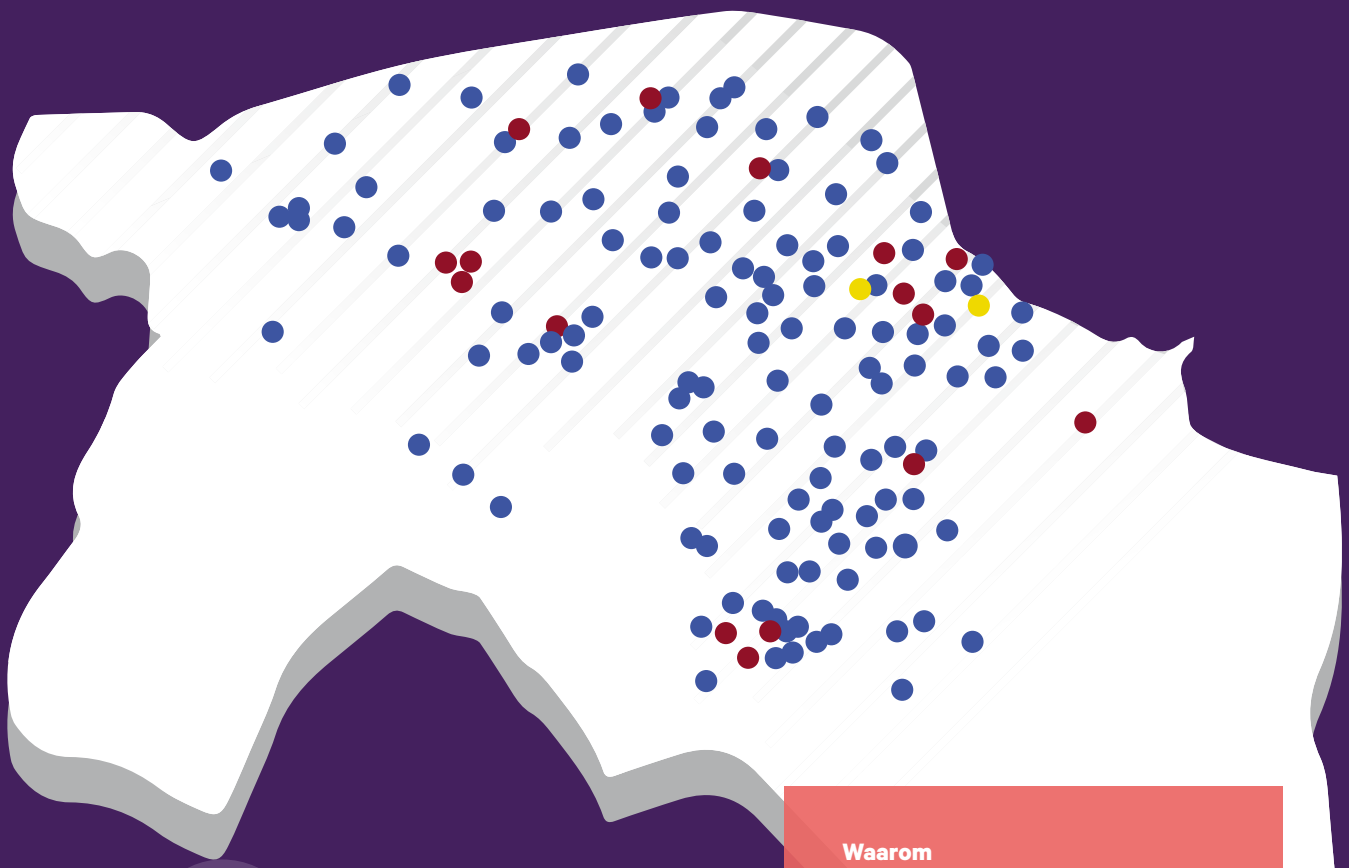

Alle deelnemende scholen

- | Primair Onderwijs
- | Voortgezet Onderwijs
- | Middelbaar Beroepsonderwijs

Waarom
Elke leerling verdient, altijd en overal, een kansrijke positie in de (toekomstige) arbeidsmarkt.

Wat
Dankzij geheel eigentijdse programma's in het onderwijs waarin talent- en loopbaan-ontwikkeling centraal staan.

Hoe
Met 113 PO, VO & MBO scholen werken wij samen aan toekomstproof onderwijs.

Bereik
17.500 leerlingen in Noord- & Midden- Groningen.

Resultaten

Sinds de oprichting van Kansrijke Groningers in 2018 hebben we niet stilgezeten. Hieronder ziet u wat de resultaten en opbrengsten van onze inspanningen zijn geweest en welke doelgroepen we nu al hebben bereikt.

Voor alle resultaten, bekijk de resultatenmonitor van Kansrijke Groningers op:
www.kansrijkegroningers.nl/resultaten-2021

1. ICT & Techniek

1a. ICT

Doel
het ontwikkelen en implementeren van een leerlijn ter stimulering van de digitale geletterdheid van leerlingen, aangeboden aan leerkrachten en docenten

1b. Techniek

Doel
het inspireren en interesseren van leerlingen in het PO in de wereld van techniek door middel van workshops

100 PO/VO SCHOLEN

12.000 LEERLINGEN

900 LEERKRACHTEN/ DOCENTEN

1800 KINDMOMENTEN

2. Ondernemen

Doel
het ontwikkelen van een doorlopende lijn 'Ondernemerschap en ondernemend gedrag' in het PO, VO en MBO en zorgen dat deze lijn een blijvende plek krijgt in het curriculum

800 LEERLINGEN

3. Talent, loopbaan & ambitie

3a. Talent, loopbaan & ambitie

Doel
het ontwikkelen van een doorlopende lijn talent- en loopbaanontwikkeling in het PO, VO en MBO, met extra aandacht voor het verhogen van het ambitieniveau van leerkrachten, docenten en leerlingen

3b. Talent, loopbaan & ambitie Gelijke kansen

Doel
het ontwikkelen van een doorgaande coach-/begeleidingslijn PO- VO-MBO en het arrangeren van een aanbod aan activiteiten die kansengelijkheid bevorderen

1500 LEERLINGEN AMBITIEGESPREKKEN

600 ONDERWIJS MEDEWERKERS

1000 LEERLINGEN/ STUDENTEN

4. Werk in de regio

Doel
het inspireren en interesseren van leerlingen, ouders, leerkrachten en docenten in het PO, VO en MBO voor werk in de regio en het arrangeren van een aanbod aan activiteiten om contextrijk kiezen mogelijk te maken, denkend aan; gastlessen, stages, workshops en bedrijfsbezoeken

1400 LEERLINGEN

2000 ACTIVITEITEN

"Hier hebben we nog de ruimte, schone lucht en is de kwaliteit van het leven hartstikke goed"

Groningen op z'n best

René Paas

Er valt best wat voor te zeggen dat een commissaris van de Koning een boegbeeld is van de provincie waar hij werkt. Als ik voor mezelf spreek, voel ik me dan ook echt zo'n boegbeeld. Ik noem mijn baan dan ook wel eens 'een fantastische plek voor een Groninger in hart en nieren'. Maar soms strijden er twee zielen in mijn borst.

Groningen is een fantastische provincie. We werken er aan oplossingen voor nationale problemen, zoals de klimaatverandering en de overstap naar duurzame energie. We hebben top-opleidingen aan de universiteit, de hogescholen en de ROC's. Met Noorderzon en Hongerige Wolf hebben we toonaangevende festivals. De stad schittert, dankzij het prachtige Ommeland. Hier hebben we nog de ruimte, schone lucht en is de kwaliteit van leven hartstikke goed. Dit is het Groningen dat je graag in de etalage zet.

Er is ook een ander Groningen. Het viel mij op naarmate ik vaker de provincie in ging, bij mensen op bezoek kwam en hoorde met welke problemen ze worstelen. Het Groningen waar inwoners net even minder oud worden, net even minder gezond zijn. Het Groningen waar ook de banen minder voor het oprapen liggen en waar het opleidingsniveau en schooladvies van kinderen net even lager is. De gaswinning heeft hierin ook geen goed gedaan voor de Groningers. En steeds gaat het, als je naar de kaart kijkt, om ongeveer hetzelfde gebied. Dus de dorpen en steden die vaker gebruik maken van de gezondheidszorg, zijn min of meer dezelfde dorpen en steden waar minder inwoners werk hebben. Of wat vaker moeite hebben met lezen en schrijven. Wat minder makkelijk hun weg weten te vinden te vinden in de digitale wereld.

Het beste van onszelf

Dat moet echt anders. Ik gun ieder kind in Groningen de ontdekking van nieuwe werelden en ontmoetingen met mensen die hen daarin wegwijs kunnen maken. Dat alle leerkrachten leerlingen mogen laten ontdekken waar hun talenten liggen en hen kunnen helpen daarin stappen te zetten, terwijl ze zelf ook blijven leren. Ik gun iedere ondernemer betrokkenheid bij het onderwijs aan jonge mensen, om hen te inspireren en zelf actief bij te dragen aan een nieuwe generatie vakmensen. En voor elke gemeente- en provincieambtenaar de ruimte en het lef om buiten de bestaande kaders mee te denken met ondernemers en het onderwijs om zo dienstbaar te zijn aan de ontwikkeling van de regio en de jongeren in onze mooie provincie. Dat is waar Kansrijke Groningers voor staat: verbindingen leggen tussen mensen en organisaties die aan dit mooie Groningen een bijdrage kunnen en willen leveren.

Dat is het Groningen dat ik het liefst in de etalage zet. Omdat we dan een stukje van onszelf zien. Om precies te zijn: het beste van onszelf.

René Paas
Commissaris van de Koning in Groningen

René Paas was tussen 1990 en 2005 lid van de Groningse gemeenteraad en wethouder van Groningen. Hierna werd hij opeenvolgend voorzitter van vakbond CNV en vereniging Divosa. Sinds 2016 is hij Commissaris van de Koning in Groningen.

Jan-Dirk Gardenier onderzoekt de mens achter de statistieken

De regio Noord- en Midden-Groningen komt er in de statistieken over werkgelegenheid, armoede en Jeugdzorg niet positief uit in vergelijking met de rest van Nederland. Maar dat is niet het hele verhaal, benadrukt onderzoeker Jan-Dirk Gardenier, zelf met plezier woonachtig op het Groninger Hogeland. Hij doet als antropoloog onderzoek naar de mens achter de statistieken; hij interviewde mensen die het minst profiteren van economische groei over hun welbevinden, drijfveren, motieven en ervaren belemmeringen. Een gemakkelijk recept voor het creëren van gelijke kansen is er volgens Gardenier sowieso niet. “Er zijn namelijk altijd waarden in het geding. Gelijke kansen creëren begint bij het willen begrijpen van de ander.”

“Gelijke kansen creëren begint met het willen begrijpen van de ander”

“Er zijn zoveel manieren waarop je naar dit gebied kunt kijken,” glimlacht Gardenier als hem wordt gevraagd om de regio Noord- en Midden-Groningen te typeren. “Het inkomens- en opleidingsniveau ligt hier lager dan in de rest van Nederland. Als er sprake is van economische groei volgens het CBS, dan profiteert dit gebied daar minder van dan de rest van Nederland. Daardoor worden de verschillen met de rest van Nederland groter. De gaswinning in dit gebied heeft een negatief effect op de woon- en leefkwaliteit. Van de bureaucratie van de versterking en versteviging hebben mensen nog meer last dan van de schade zelf. Bovendien heeft het vertrouwen in de overheid een flinke knauw gekregen. Tegenover deze negatieve aspecten staat dat je hier ruimte hebt, schone lucht, een rijke cultuurhistorie, een rijk verenigingsleven, sociale cohesie, een menselijke maat. Door beperkte dichtheid van voorzieningen wordt de noodzaak gevoeld om te komen tot creatieve oplossingen. Dit gebied is dus ook kansrijk, maar of je de kansen ziet en kunt benutten hangt nogal af van je positie, hoe mobiel je bent en het perspectief van waaruit je kijkt.”

Vergroting van het leefgebied

De regio Noord- en Midden-Groningen wordt nog vaak gezien als plattelandsgebied, maar dat beeld klopt eigenlijk allang niet meer, constateert onderzoeker Jan-Dirk Gardenier. “Door de toegenomen mobiliteit in de jaren ’70-’80 van de vorige eeuw is onze regio steeds meer een semi-urbane woon-regio geworden. Het leefgebied van mensen is groter geworden. Werkte na de Tweede Wereldoorlog nog 50 procent van de mensen in Noord-Groningen in de landbouw, nu is dat minder dan 10 procent. In Midden-Groningen werkten vooral veel mensen in de scheepsbouw en het strokarton. Nu werken veel mensen uit de regio in de stad Groningen en maken ze gebruik van de voorzieningen daar.”

Springlevende dorpen

“Dit gebied telt veel kleine dorpen. In de jaren ’60 van de vorige eeuw waren beleidsmakers bang voor leegloop van het platteland. Maar dat is niet gebeurd. Het aantal voorzieningen is weliswaar drastisch teruggelopen, het aantal inwoners niet. Er zijn veel mensen vertrokken, maar er zijn ook veel nieuwe mensen gekomen. De dorpen zijn springlevend.

Mobiliteit is bepalend

“De regio ontwikkelt zich steeds meer tot een aantrekkelijk woongebied,” schetst Gardenier. “Tenminste: voor wie mobiel is. Als gevolg van schaalvergroting en toegenomen mobiliteit is de afstand tot werk en school toegenomen. Mensen moeten grotere afstanden afleggen. Maar als dat niet mogelijk is vanwege leeftijd, gezondheid, sociaal netwerk, gebrek aan financiële middelen of slechte OV-voorzieningen, dan heb je hier wel snel een probleem. Als je in deze regio je baan kwijt raakt, is het moeilijker om in de buurt geschikt ander werk te vinden. Als ‘dichtbij je familie zijn’ een belangrijke waarde voor je is, dan ben je in zekere zin ook minder mobiel. Je oriënteert je dan niet zo snel op werken en wonen in een andere regio.”

Kwestie van perspectief

“Hoe je afstand ervaart, is subjectief. Zo is de afstand Groningen-Randstad altijd al kleiner dan andersom,” lacht Gardenier. “Ik vind het geen probleem om tegen 10 uur ‘s ochtends aan te schuiven bij een overleg in Amsterdam, maar voor vrienden uit Amsterdam wonen wij aan het einde van de wereld. In het begin kon ik me daar druk over maken, maar ik zie het nu als een gegeven. Zo

werkt het dus. Het is een kwestie van perspectief. Dat geldt ook binnen de regio. Het verdwijnen van een school of winkel in een dorp wordt doorgaans erger gevonden door ouderen, die vroeger vooral op het eigen dorp gericht waren, dan door jongeren. Ook dat is een kwestie van perspectief. Het is belangrijk om je als overheid en professional bewust te zijn van dit verschil in perspectief als het om kansengelijkheid gaat."

Basiswaarden respecteren

"Gelijke kansen creëren, begint bij het willen begrijpen van de ander," benadrukt Gardenier. "Wil je mensen verder helpen, dan moet je eerst begrijpen waarom mensen zijn zoals ze zijn en waarom ze bepaalde keuzes maken. Je eigen oordeel opzijzetten, is misschien wel het allermoeilijkst. Daar gaat het dan ook vaak mis," weet Gardenier uit de vele verhalen die hij optekende. Ook op scholen. De boodschap aan deze ouders is telkens 'je moet anders'. Hun basiswaarden staan op het spel. Let er maar eens op: ouders die vlak voor het oudergesprek op school nog snel nerveus een sigaretje roken om zich klaar te maken voor een gesprek boordevol kritiek, verpakt in de vorm van goedbedoelde adviezen. De wereld is veranderbaar, maar niet altijd planmatig. Goede professionals snappen dat. Wat deze kinderen en ouders nodig hebben, is onvoorwaardelijke liefde en respect voor hun waarden. Van daaruit kun je samen stappen zetten. De mate waarin de schoolcultuur aansluit bij de cultuur thuis bepaalt in belangrijke mate hoe goed een kind zich ontwikkelt."

Blikveld verruimen

"Wat scholen te doen staat, is het blikveld van kinderen groter maken, door ze in aanraking te brengen met zoveel mogelijk verschillende werelden: kunst, cultuur, sport, techniek, zorg, natuur, gezond eten, noem maar op. Liefst zo breed mogelijk. Dat kan vaak al heel dichtbij. Bied aan, maar ga niet te veel sturen op wat door politiek of het bedrijfsleven belangrijk gevonden wordt," waarschuwt Gardenier. "Dat is niet duurzaam. Dat zie je op dit moment gebeuren: heel veel nieuwe medewerkers verlaten toch weer de sector waar ze naartoe gelokt zijn. Bied kinderen een brede basis, een breed blikveld, zodat ze zelf kunnen ontdekken waar hun kansen liggen."

Jan Dirk Gardenier, directeur en eigenaar van onderzoeksbureau CAB, draagt als onderzoeker graag bij aan oplossingen voor noodzakelijke maatschappelijke veranderingen. Hij en zijn collega's typeren zichzelf als 'onderzoekers van mensen'. Het CAB doet vooral kwalitatief onderzoek, ze spreken met mensen en gaan zo letterlijk op bezoek bij de mensen achter de statistieken. In de periode 2009-2012 deed CAB een uitgebreid sociologisch onderzoek naar de leefbaarheid van Noord-Groningen, als vervolg op een onderzoek dat vijftig jaar eerder plaatsvond onder de titel 'Bedreigd Bestaan' omdat bestuurders zich grote zorgen maakten over de leegloop en daarmee over de leefbaarheid van het platteland. Voor dit vervolgonderzoek kregen Gardenier en collega's antwoorden van meer dan 1.500 inwoners, nieuwkomers en vertrekkers. Dit was op een moment dat bestuurders somberden over de gevolgen van krimp. De conclusie van de uitgevoerde sociologische studie was dat er sprake is van krimp, maar evenzeer van perspectief, omdat mensen het verschil blijken te maken. De studie kreeg dan ook de titel 'Rijk met kleine dorpen' mee. De laatste jaren doet Gardenier met name onderzoek naar relaties en interacties tussen mensen en tussen mensen en instituties rond thema's als armoede, eenzaamheid en re-integratie.

Jan Dirk Gardenier

De regio Noord- en Midden-Groningen in enkele cijfers

154.965
Inwoners

105
Dorpen

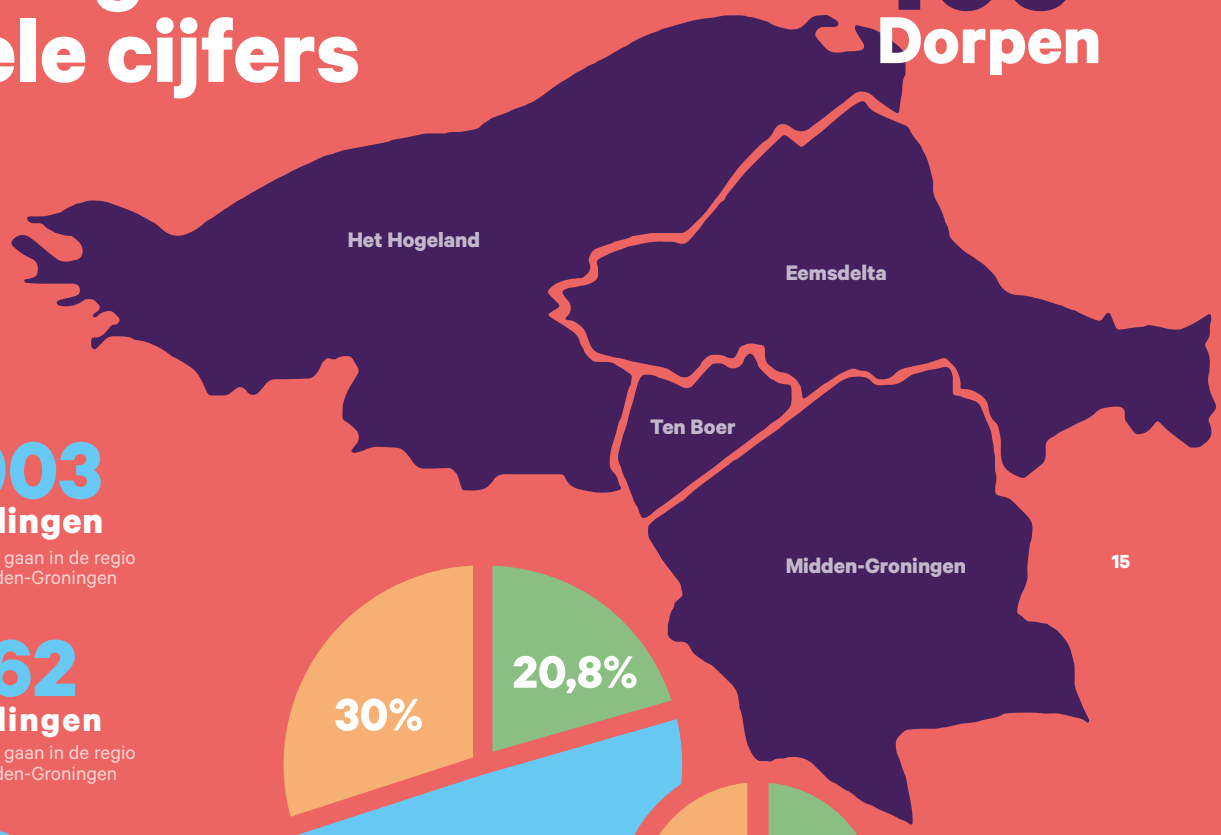

11.903
po-leerlingen
die naar school gaan in de regio Noord- en Midden-Groningen

5.262
vo-leerlingen
die naar school gaan in de regio Noord- en Midden-Groningen

430
mbo-leerlingen
die naar school gaan in de regio Noord- en Midden-Groningen

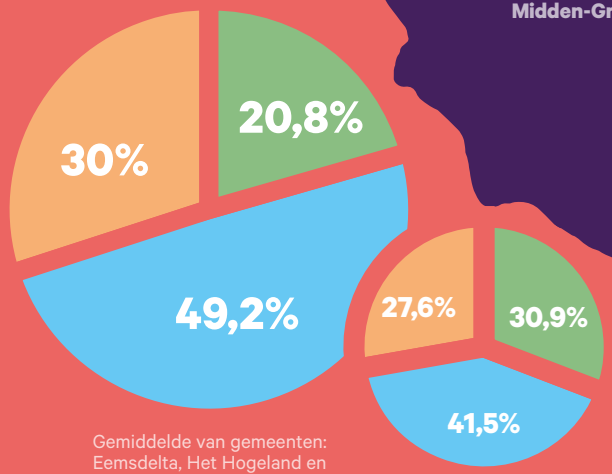

Gemiddelde van gemeenten: Eemsdelta, Het Hogeland en Midden Groningen

Nederlands gemiddelde

- Hoog opleidingsniveau
- Middelbaar opleidingsniveau
- Laag opleidingsniveau

Gemiddeld inkomen
€23.620
Gemiddelde van gemeenten: Eemsdelta, Het Hogeland en Midden Groningen

Modaal inkomen
€38.000

SOFIE

Programmalijn 1a. ICT

De insteek van programmalijn 1a van Kansrijke Groningers is om alle jongeren in de regio Noord- en Midden-Groningen in aanraking brengen met ICT, zodat ze hun eigen interesses en talenten op deze terreinen leren kennen. Binnen dit programma is en wordt er nog steeds een heel divers aanbod ontwikkeld voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs op het gebied van ICT.

ICT
De afgelopen jaren hebben nagenoeg alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs (104 scholen met 12.000 leerlingen) meegedaan aan het ICT-programma van Kansrijke Groningers. En dat aantal leerlingen zal de komende jaren alleen nog maar stijgen. Daarmee is dit ICT-programma ongetwijfeld het grootste project op het gebied van digitale geletterdheid in Nederland. Doel van het programma was om digitale geletterdheid structureel in te bedden in het onderwijs aan leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs, zodat zij een stevige basis meekrijgen als het gaat om mediawijsheid, informatievaardigheden, computational thinking en ICT-basisvaardigheden.

Dat lukt natuurlijk alleen als er in de scholen een doorgaande lijn ICT-onderwijs is en leerkrachten voldoende ICT-vaardig zijn. Dus ook training van leerkrachten is onderdeel van het programma. De Economic Board Groningen heeft het programma geïnitieerd en financieel mogelijk gemaakt. Om de scholen in de regio zelf eigenaar te maken, is het programma gaandeweg overgedragen aan de vereniging Kansrijke Groningers, waarvan alle betrokken schoolbesturen lid zijn. Het bedrijf Basicly ging als uitvoerder de uitdaging aan om in de praktijk, in en met de werkgroep ICT (bestaande uit leerkrachten, docenten en teamleiders) en de scholen, vorm te geven aan dit veelzijdige programma.

Wat is Basicly?
In 2014 vonden Groningse ondernemers Robert en Vincent dat het onderwijs beter kon aansluiten op de digitale samenleving. Vanuit deze drive voor onderwijsvernieuwing is Basicly opgericht; een slimme technologische oplossing waarmee ze scholen helpen deze digitale sprong te maken. De missie van Basicly is te zorgen dat iedere school in staat is om digitale geletterdheid structureel aan te pakken.

De positieve ervaringen van leerkrachten uit het primair en voortgezet onderwijs met dit grootschalige ICT-project lees je op de volgende pagina's.

Vaardig aan de slag in de digitale wereld

Project ICT
Primair Onderwijs
Kansrijke Groningers

CBS de Parel in Muntendam is één van de basisscholen in de regio Midden-Groningen die het volledige traject van Basicly met succes heeft doorlopen. Dankzij de goede begeleiding vanuit Sijanne (buddy van Basicly) weten de leerkrachten nu heel goed zelfstandig hun lesprogramma aan te laten sluiten op het aanbod van Basicly. Leerkracht Esther Brouwer is zeer enthousiast over het platform en de mogelijkheden die het biedt.

Nog voordat het ICT-onderwijsproject van Kansrijke Groningers van start ging, had deze school in 2017 al contact met Basicly (toen nog IturnIT). Een wens om de digitale geletterdheid van hun leerlingen te ontwikkelen, werd besproken met Vincent en Jos van het platform waarna zij op school kwamen om tijdens een 'proeverij' alle leerkrachten enthousiast te maken. Hierna werd een visietraject gestart: wat wil de school precies bereiken, hoe past het binnen de school en hoe kijken de leerkrachten er tegenaan? Daarna kon de opleiding van de leerkrachten beginnen.

"Digitale geletterdheid is meer dan alleen maar leren hoe je met een chromebook werkt"

Meer dan computerles

Wie denkt dat dit ICT-project een soort computerles is, zal zijn mening moeten bijstellen. Esther: "Digitale geletterdheid is meer dan alleen maar leren hoe je met een chromebook werkt. Het is een manier van denken die je kinderen aanleert. Je moet het dus niet zien als het geven van computerles, maar kijken hoe je het kunt laten aansluiten op thema's als bijvoorbeeld wereldoriëntatie."

Middel tot een doel

Op de Parel zijn ICT en digitale geletterdheid geen doel op zich, maar een middel om in te zetten bij heel veel aspecten van het basisonderwijs. Esther: "Bij de meeste vakken is de instructie van de leerkracht nog steeds leidend. Maar daar waar het mogelijk is, kunnen ze Basicly inzetten om de kinderen meer specifieke vaardigheden aan te leren. Wij willen aan het einde van groep 8 graag leerlingen afleveren die goed voorbereid naar het voortgezet onderwijs gaan. En dat betekent ook dat ze dan mediawijs zijn; een onderzoek kunnen opzetten, weten hoe ze moeten zoeken op internet en tools kunnen inzetten om inhoudelijk dingen te leren."

Spelenderwijs starten

Toen de implementatie op deze school begon, was het platform alleen nog

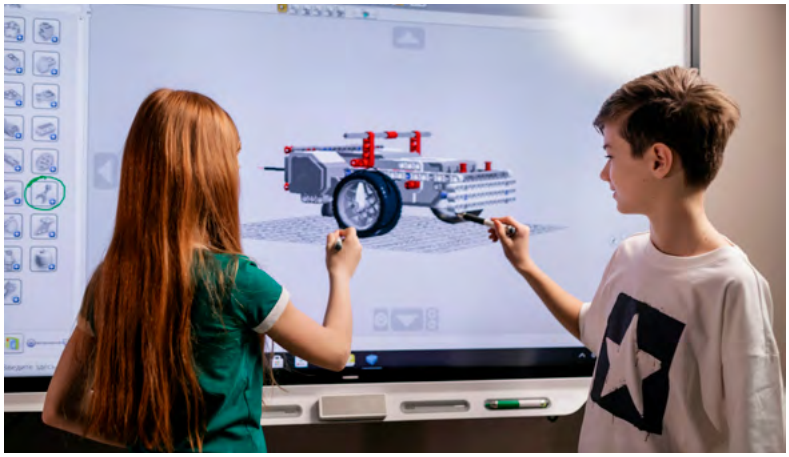

ingericht voor groep 6, 7 en 8. Dit waren dus ook de groepen die op de Parel als eerste de lessen konden volgen. Esther: "Zo gauw het platform van Basicly werd uitgebreid, zijn wij ook gestart met de lessen in de onderbouw. We merkten wel dat het verschil in ontwikkeling met de bovenbouw erg groot was. Sijanne heeft hierop enkele extra sessies met ons gehad, specifiek gericht op de onderbouw. Nu hebben dus ook de jongste kinderen op onze school al lessen in digitale geletterdheid. Dat begint heel spelenderwijs en sluit altijd aan bij het lopende thema."

Thematisch werken

Op deze school wordt gewerkt met Faqta, een methode met geïntegreerde thema's. Esther: "De thema's van deze methode leggen we naast het aanbod van Basicly om te kijken wat het beste hierbij aansluit. Aan het einde van elk thema maken de kinderen bijvoorbeeld een onderzoek, waarbij ze online op zoek gaan naar bronnen en alles verwerken tot een powerpoint. Of we vragen ze een vlog te maken ter afsluiting. De ene keer bied je ze bepaalde onderdelen van Basicly heel gericht aan, omdat je ze nieuwe vaardigheden wilt leren. En andere keren laat je ze juist gebruik maken van eerder aangeleerde vaardigheden. Dat kan heel gemakkelijk doordat je dit al langer doet."

Mediawijsheid

Esther vertelt dat ze het platform ook goed kunnen gebruiken voor sociaal-emotioneel leren, zoals bij het onderdeel mediawijsheid. "Wat we dan behandelen, zijn vragen als 'Hoe gedraag je je online en offline? Wie ben jij online en wat is veilig? Dat komt allemaal aan bod. We zoeken altijd wel een link met andere vakken, zodat het verweven wordt in het onderwijs. Hierdoor wordt het geen extra vak en dus ook geen extra belasting voor de leerkrachten. Door het zo in te richten, komt er ook minder druk op het rooster. Je kijkt heel gericht naar wat de doelen van het jaar zijn. Wat kun je vervangen door het platform van Basicly of kun je op een andere manier verwerken uit bijvoorbeeld je taalmethode."

"We zoeken altijd wel een link met andere vakken, zodat het verweven wordt in het onderwijs"

Borging en continuïteit

Aangezien het traject met Basicly voor CBS de Parel al is afgerond, richten zij hun lessen digitale geletterdheid nu zelfstandig in. Esther heeft nog een paar goede tips voor scholen die het traject binnenkort ook gaan afronden. "Ik denk dat het belangrijk is om het actueel te laten blijven binnen de school. Blijf erover praten, zodat het niet naar de achtergrond verdwijnt. En zorg dat er meerdere mensen verantwoordelijk zijn, minimaal één leerkracht per bouw, zodat bij ziekte of afwezigheid er altijd iemand is die antwoord kan geven op vragen. Kijk aan het begin van het jaar, bij het bespreken van het jaarplan, meteen waar Basicly geïmplementeerd kan worden. Dat zorgt voor continuïteit en borging van het traject."

"Ze worden bewuster van de mogelijkheden, maar ook zeker van de risico's"

Bewust bewegen in de digitale wereld

Project ICT
Voortgezet Onderwijs
Kansrijke Groningers

Sinds 2017 krijgen de eerste- en tweedejaars leerlingen, die vallen onder Stichting vo Eemsdelta, lessen in digitale geletterdheid. Leerlingen worden hiermee goed voorbereid op de digitale wereld. En voor docenten is het prettig dat zij de leerlingen diverse digitale vaardigheden niet meer hoeven bij te brengen.

Docent geschiedenis en maatschappijleer Tjarco Kugel van het Rudolph Pabus Cleveringa Lyceum (havo/vwo) in Appingedam geeft zijn leerlingen elke week met veel enthousiasme les over uiteenlopende digitale onderwerpen. De start van de lessen werd in eerste instantie begeleid door Basicly. Het bedrijf hielp met de implementatie en bood een degelijke basis. Inmiddels is deze begeleiding afgerond en weet Tjarco precies hoe hij de lesstof voor zijn leerlingen samen moet stellen.

Pioniersvak

"Toen wij begonnen met de implementatie van de lessen in digitale geletterdheid was het echt nog een pioniersvak. Wij zijn één van de eerste scholen die het volledig in ons lesprogramma heeft verwerkt. Inmiddels is het op de meeste scholen in het voortgezet onderwijs geïmplementeerd. Op dit moment krijgen de leerlingen nog een beoordeling goed, voldoende of onvoldoende, maar we willen graag toe naar het geven van een cijfer om daarmee het vak serieuze allure te geven."

Voorbereid op de digitale wereld

"Momenteel krijgen alleen de leerlingen in het eerste en tweede jaar elke week een uur les in digitale geletterdheid. We willen dit graag ook uitrollen naar de bovenbouw. De lessen gaan bijvoorbeeld over algoritmes en de invloed van kunstmatige intelligentie op het leven. En natuurlijk gaat het over digitale etiquette: wat is handig om online te zetten en wat niet? Bovendien zijn we net begonnen met programmeren. Ook leren ze basisvaardigheden, dus hoe je moet printen, welke sneltoetsen je kunt gebruiken, het maken van screenshots en het officepakket. Ze worden echt voorbereid op de digitale wereld. De leerlingen doen allemaal erg goed mee. Ze zijn wel doordrongen van de relevantie van het vak."

Meegroeien met ontwikkelingen

"Deze lessen zijn absoluut een toevoeging op het reguliere onderwijsprogramma. Digitale navigatie wordt steeds belangrijker en kunstmatige intelligentie krijgt een grotere rol in de toekomst van deze leerlingen. We moeten hier aandacht aan besteden en de leerlingen hierop voorbereiden. Ik denk dat de leerlingen dankzij deze lessen kundiger worden in het navigeren in het digitale spectrum. Ze worden bewuster van de mogelijkheden, maar ook zeker van de risico's. Door bijvoorbeeld de lessen over algoritmes zullen ze beter in staat zijn om feiten van meningen te scheiden en de herkomst van informatie te achterhalen. En het geeft ze duidelijke richtlijnen in de sociale kant van sociale media. Hoe ga je met elkaar om en wat is wenselijk? Ze worden over het algemeen dus mediawijzer."

Docenten ontzorgen

"Het vak kan docenten ook ontzorgen wanneer ze in deze lessen leren hoe ze bijvoorbeeld podcasts en video's monteren of een PowerPoint maken. Dan hoeft een leerkracht dit niet meer uit te leggen, want ze hebben die basiskennis al tijdens de les digitale geletterdheid opgedaan. Zo kan de docent zich volledig op de eigen lesstof richten en daarbij gebruik maken van de digitale vaardigheden die de leerlingen al hebben."

Digitaal geletterd de arbeidsmarkt op

In 2018 kreeg Basicly de uitdagende opdracht om kinderen in Noord- en Midden-Groningen beter voor te bereiden op de digitale samenleving. Dit grootste ICT-project van Nederland omvat maar liefst 104 scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Sinds de start hebben 71 scholen het traject afgerond en zijn 33 scholen bezig met de implementatie. Inmiddels zijn met het project al 12.000 leerlingen bereikt en dit aantal groeit nog steeds. Ter ondersteuning krijgen de leerkrachten intensieve begeleiding, zodat zij na een tweejarig traject digitale geletterdheid zelf in het curriculum kunnen toepassen.

Josha ten Velde heeft vanuit Basicly zowel scholen in het primair als voortgezet onderwijs begeleid. Op een aantal middelbare scholen was zij verantwoordelijk voor het afronden van de trajecten.

Geen kant-en-klaar pakket

Waar de ene school hun Basicly-Buddy met open armen ontvangt, stuit Josha bij een ander ook wel eens op behoorlijk wat weerstand. “Elk traject begint best wel uitdagend. Ik kom op een school met de boodschap dat we een tweejarig implementatietraject gaan doen. Veel scholen zien dit als een kans voor iets moois waar ze zelf ook al mee aan de slag wilden gaan. Anderen vinden het in eerste instantie heel pittig en hebben nog niet echt zicht op hoe het zich moet gaan vormen. Gelukkig hebben wij allerlei lesmaterialen en een traject met heldere stappen om dit uit te rollen. Dat geeft houvast voor beide partijen. En het is ook wel goed dat die weerstand er is, want zo gaan ze goed nadenken over hun visie en wat ze hierin belangrijk vinden. Dan verdwijnt dat gevoel van weerstand en staan ze er echt achter. Elke school groeit er op zijn eigen manier in. Daarom bieden we ook geen kant-en-klaar pakket, maar een tweejarig traject met degelijke begeleiding. Het kantelpunt komt als ze zien dat ze het op hun eigen manier mogen doen, zelf keuzes kunnen maken en hun eigen programma kunnen invullen. Dan gaat het steeds meer landen en wordt het ook leuk.”

Digitaal geletterd worden

Josha staat uiteraard zelf volledig achter de doelstelling om kinderen digitaal geletterd te maken. “Ik vind het belangrijk voor kinderen, omdat ze er al zoveel jaren mee te maken hebben. Voor mijn eigen generatie is het misschien anders. Wij zijn er geleidelijk in meegegroeid, maar kinderen krijgen in principe vanaf hun geboorte al te maken met alle facetten van de digitale wereld. Dus als we er voor deze generatie geen aandacht aan besteden, dan zijn we al te laat. Ze komen het overal tegen. Het gaat namelijk niet alleen om spelletjes op een tablet of telefoon, ook om alles wat je om je heen ziet. Denk aan reclames of een coach die een foto van jou op de facebookpagina van de sportclub zet. Digitale geletterdheid gaat ook niet per definitie alleen om het leren door middel van een scherm. Het gaat juist om wanneer je wel of niet gebruik maakt van dat scherm om iets te leren. Het is veel breder dan alleen het digitale stuk. Digitaal geletterd worden is voor kinderen echt essentieel.”

Kansrijk op de arbeidsmarkt

Dankzij het initiatief en de financiering van Economic Board Groningen en de opdracht vanuit Kansrijke Groningers kunnen de scholen in deze regio meedoen aan dit grootschalige ICT-project. Hoe zou dit hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen vergroten? Josha: “Het is niet ons doel om elke leerling de ICT in te krijgen. Het belangrijkste is dat je hiermee basisvaardigheden opdoet. Dus niet alleen leren hoe je bijvoorbeeld met Word werkt, maar ook hoe je de nieuwste online versie gebruikt en daarna de nieuwe mogelijkheden ontdekt. De flexibiliteit krijgen om mee te groeien met veranderingen in programma's. Daarnaast leer je efficiënt werken, en hoe je werk kunt organiseren in een cloud. Maar ook kritisch kijken naar informatie en media-uitingen en zelf onderzoek kunnen doen. Als leerlingen wel de ICT- of tech-kant op willen, zien ze nu misschien de mogelijkheden nog niet. Hierdoor komen ze ook in aanraking met bijvoorbeeld digitale vormgeving of computerscience en kunnen ze kijken of het bij hen past. Vaak ontdekken leerlingen die niet in andere vakken uitblinken juist hier hun talenten.”

“Het moet gezien worden als iets organisch waaraan gewerkt moet blijven worden”

Altijd in beweging

Na de implementatie en begeleiding vanuit Basicly is het aan de school zelf om het beleid uit te voeren en bij te schaven. Wat is het belangrijkste om hierbij te onthouden? “Voor alle scholen en bedrijven in Nederland, en zeker ook in deze regio, is het goed om zich te realiseren dat digitale geletterdheid altijd in beweging blijft. Het is zeker niet klaar na de implementatie. Juist dan begint het pas! Het moet gezien worden als iets organisch waaraan gewerkt moet blijven worden. Zorg dat het bij je bestaande aanbod past, zodat de leerlingen meegroeien, maar ook de docenten. De komende jaren blijft digitale geletterdheid nog hoog op de agenda staan bij Kansrijke Groningers. Scholen houden ook na afronding van het traject nog toegang tot het platform en leerkrachten kunnen trainingen blijven volgen.”

Juf Marieke Dijkman (links)
Juf Jennie Verhaag (rechts)
Tijdens het 'EVENT Lang Leven Digitaal Leren' vertellen deze leerkrachten over hun ervaringen met de ICT-lessen.

Programmalijn 1b. Techniek

Om leerlingen op een speelse en toegankelijke wijze met techniek kennis te laten maken, zijn diverse activiteiten opgestart. Zo kunnen ze techniek- en programmeerlessen volgen bij De Jonge Onderzoekers in Appingedam. De medewerkers hier zetten zich wekelijks in om leerlingen hun talent voor wetenschap en techniek te laten ontdekken, met als doel een breder beroepsperspectief en betere kansen op de arbeidsmarkt. Daarnaast kunnen ook techniekworkshops en cursussen op locaties van samenwerkingspartners in de regio worden gevolgd.

Deze programmalijn vergroot de vaardigheden van leerlingen op het gebied van programmeren, elektronica en houtbewerking. Bijvoorbeeld door deelname aan de First LEGO League en de minicursus LEGO Spike, beiden gericht op het ontwerpen en bouwen van een robot. Tijdens de wekelijkse programmeerlessen wordt geleerd om met code te werken en zijn de vergevorderde leerlingen bezig met het ontwikkelen van een app.
Door diverse minicurcussen hebben de leerlingen zich de basisbeginselen van elektronica eigen gemaakt, zoals het maken van een stroomkring en een schakeling, gebruik van weerstanden, kennis van al dan niet geleidende materialen en leren solderen.
Tijdens houtbewerking leren de leerlingen diverse bewerkingstechnieken en de juiste gebruikswijze van gereedschappen.

Op de hierna volgende pagina's leest u meer over de diverse activiteiten op het gebied van techniek.

Wat is De Jonge Onderzoekers?
De Jonge Onderzoekers helpt kinderen bij het ontwikkelen van hun talent in techniek en wetenschap. Door hun jarenlange ervaring zijn zij dé specialist in vrijetijdsaanbod voor techniek en wetenschap voor ieder kind in Stad en Ommeland.
De Jonge Onderzoekers biedt kennis en kunde aan over techniek en wetenschap in de vorm van educatieve activiteiten voor kinderen en jongeren op een speelse en toegankelijke wijze. Iedereen kan meedoen, voorkennis is niet nodig.

Creativiteit in techniek

Project Techniek Kansrijke Groningers

Meer leerlingen in de techniek! Dat is waar niet alleen Nederland, maar ook zeker onze regio behoefte aan heeft. En dus kunnen leerlingen in de leeftijd van 8 tot 18 jaar terecht bij de creatieve maakplaats van De Jonge Onderzoekers in Appingedam.

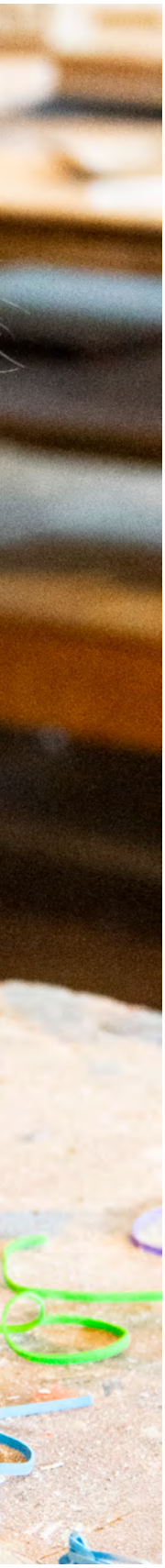

In 2018 kreeg De Jonge Onderzoekers Groningen (DJOG) het verzoek vanuit Economic Board Groningen (EBG) om een nieuwe locatie in Appingedam op te zetten. Het technieklokaal van het Noorderpoort kon twee dagdelen in de week gehuurd worden en dus gingen locatiemanager Sandra Rugge en techniekdocent Niek, van der Wal bezig met de inrichting van deze ruimte. Sinds 2019 kunnen leerlingen hier alles leren over houtbewerking, elektronica en programmeren. Sinds 2022 heeft de EBG dit project overgedragen aan Kansrijke Groningers, dit om te zorgen voor continuïteit van de Maakplaats in Appingedam.

Diverse activiteiten

Kim van Steenwijk, projectleider van DJO Eemsdelta, legt uit wat er voor de leerlingen te beleven is. “Wij organiseren diverse activiteiten op het gebied van techniek. Op maandagavond kunnen ze les volgen in programmeren en op donderdagmiddag zijn er activiteiten in het kader van houtbewerking, elektronica, natuur en techniek. De leerlingen leren bij ons omgaan met materialen en gereedschappen. Denk aan het maken van houtverbindingen, stroomkringen creëren, solderen en werken met weerstanden.

Ze maken hier dingen met de technieken die wij ze leren, zoals een zenuwspiraal. Hoe vaardiger de leerlingen zijn, hoe ingewikkelder het werkstuk kan worden.”

Breed aanbod

Naast de vaste dagen in de maakplaats zelf, heeft De Jonge Onderzoekers nog een breed aanbod aan activiteiten. Kim: “Voor de naschoolse opvang bieden we zo’n dertig workshops per jaar. Hiernaast werken we ook samen met Biblionet, waarbij zij hun bibliotheken en de regio beschikbaar stellen en wij daar een activiteit organiseren. Minicursussen op locatie, zeg maar. En dat kan in de gemeente Eemsdelta, maar ook in Het Hogeland en Midden-Groningen. Er is echt veel mogelijk!”

Twee keer prijs

Wat levert een middag of avond bij De Jonge Onderzoekers deze kinderen op, naast een leuke tijdsbesteding? Kim: “Het kan bijna niet anders dan dat deze ervaring ze laat inzien hoe mooi het is om iets met je handen te kunnen doen. Met een zaag omgaan, een soldeerbout hanteren; dat komt altijd wel een keer van pas. Ik hoop ook dat er kinderen zijn die hier hun technisch inzicht ontdekken. Sommige kinderen vinden het heel moeilijk om een schakelschema te lezen. Anderen ontdekken dat ze dit juist heel makkelijk vinden. Dit weet je pas wanneer je ermee gaat werken en dat kan echt een eyeopener zijn. Laatst kwam hier een oud-deelneemster, die nu op het voortgezet onderwijs zit. Zij heeft gekozen voor een zorgprofiel, en dan in combinatie met techniek. Ze vertelde: 'Doordat ik hier geweest ben, weet ik dat ik in 3D kan denken.' Dat is toch echt heel bijzonder. En twee keer prijs in dit geval: een meisje én techniek!"

Mooie dingen maken

Niek is beeldend kunstenaar en docent techniek. Hij werkt al langer bij De Jonge Onderzoekers Groningen en is nu ook betrokken bij de locatie in Appingedam. Waarom vindt hij het zo belangrijk om de kinderen hierbij te helpen? “Voor kinderen is alles nog nieuw. Je wilt ze iets geven waarmee ze verder kunnen. Dat ze zelf mooie, nieuwe dingen kunnen maken, zoals een flipperkast of een zenuwenspiraal. Ik help ze hier graag bij. Je ziet ze echt wel groeien in wat ze kunnen.”

Eigen ideeën en initiatieven

Locatiemanager Sandra is vanaf de oprichting van De Jonge Onderzoekers Eemsdelta betrokken bij het reilen en zeilen van deze locatie. Eerst stond zij hier samen met Niek, inmiddels worden ze bijgestaan door zeven vrijwilligers. “Gelukkig hebben de vrijwilligers vaak frisse ideeën, zodat je er samen een mooi programma van kunt maken. Zo proberen we met minicursussen nieuwe jongeren binnen te halen. Ik ben verantwoordelijk voor de houtbewerking, mijn collega doet de activiteiten met elektronica en weer iemand anders gaat met de leerlingen het slootonderzoek doen. Zo krijg je een paar kleine afdelingen die overzichtelijk zijn en dat werkt erg goed.

Sommige jongeren blijven heel lang. Ze moeten natuurlijk ontdekken of dit echt iets voor hen is. Tijdens de laatste minicursus houtbewerking was de opdracht bijvoorbeeld om iets te maken in het thema ‘alles wat draait en beweegt’, waarbij wij ze wel een richtlijn geven. Aan het einde van de cursus mogen ze helemaal zelf bedenken wat ze gaan maken, met alles wat ze in de voorgaande lessen hebben geleerd. Ze komen zelf met ideeën en initiatieven en daar gaat het uiteindelijk om. Wij proberen daar, samen met hen, vorm aan te geven. En wanneer ze terugkomen na de zomervakantie, dan weet je dat ze het echt leuk vinden.”

Ervaringen deelnemers

Abel (11)

“Mijn juf vertelde me over De Jonge Onderzoekers. Het leukste vind ik dat ik hier creatief bezig kan zijn en nieuwe mensen ontmoet. Ik heb geleerd een borstelrobot te maken. Ik wist helemaal niet dat ik dat kon!”

Paul (8)

“Ik vind het erg leuk om te solderen en zelf lampjes te maken. Als ik een cijfer moet geven voor De Jonge Onderzoekers, dan krijgen ze een dikke 9,5! Ik ga mijn moeder smeken om na de zomervakantie weer terug te mogen komen.”

"Er is zoveel werk in deze regio, dus als je iets wilt bereiken, dan zal dat ook zeker lukken"

Regio met ruimte voor (jong) ondernemerschap

Koen de Vries

Koen de Vries mag dan misschien nog maar twintig zijn, hij is al een flink aantal jaren zeer succesvol met zijn bedrijf KoenLicht&Geluid. En alsof dat niet genoeg is, startte hij enkele jaren geleden, samen met DJ Julian Bos, het goedlopende bedrijf Wedding Heroes, dat het entertainment verzorgt op bruiloften. Ook staat hij sinds kort als Master of Ceremony (MC) op het podium. Hoe werd Koen zo jong al zo succesvol?

Wat doe je precies?
"Ik verzorg de techniek voor het licht en geluid bij uiteenlopende evenementen. Zo heb ik voor de Pinksterfeesten in Delfzijl dit jaar bijna alle techniek geregeld. En afgelopen jaar vroegen ze mij om een verkiezingsdebat te livestreamen naar meerdere platformen. Ook voor feesten van bedrijven en instanties word ik vaak ingeschakeld. Zoals Groningen Seaports of de Albert Heijn. Die geven mij een thema en budget en dan mag ik het volledig zelf invullen."

Hoe ben je in dit vak gerold?
"Op basisschool De Citer in Appingedam was ik altijd al bezig met de techniek voor musicals en evenementen als Koningsdag. Ik mocht dan bijvoorbeeld de speakers installeren. Toen leerde ik mensen uit het vak kennen bij wie ik mee kon kijken op grotere evenementen. Daardoor ging het balletje rollen en mocht ik de muziek op kleinere feestjes regelen. Op mijn zestiende verjaardag zette mijn vader de handtekening op de papieren om mijn eigen bedrijf te starten. Dit breidde zich steeds verder uit en ik ging werken voor professionele bedrijven waar ik enorm veel heb geleerd. Daarnaast kreeg ik voor mijn eigen bedrijf ook steeds meer klussen. Dat alles is uitgegroeid tot het bedrijf dat het nu is."

En hoe zag je schoolcarrière eruit?
"Na de basisschool koos ik voor de Rutger Kopland School in Siddeburen. Een kleine school, waar iedereen elkaar kent. Ik had havo-advies gekregen, maar wilde zelf liever vmbo doen. Ik kreeg het ondertussen steeds drukker met mijn groeiende onderneming, ook al was niet iedereen in mijn omgeving het daarmee eens. Tussentijds wisselde ik dan ook naar de opleiding Bouwen, Wonen en Interieur op het mbo. Absoluut niet de richting die ik op zou gaan, maar ik wilde hoe dan ook mijn diploma halen, ondanks dat ik niet gemotiveerd was.

Ik was al flink aan het ondernemen in die tijd, maar ben desondanks met vlag en wimpel geslaagd. Daarna ben ik nog begonnen met een opleiding tot podium- en evenemententechnicus, maar daar zat ik totaal niet op mijn plek. Op zaterdagavond stond ik het licht en geluid te regelen in een zaal voor 20.000 mensen en dan moest ik maandagochtend op school een microfoon aansluiten op twee speakers."

Vind jij dit een kansrijke regio?
"Zeker! Er is zoveel werk in deze regio, dus als je iets wilt bereiken, dan zal dat ook zeker lukken. Als je stil blijft zitten, dan wordt het natuurlijk sowieso niks. Ik merk zelf dat wanneer ik iets goeds neerzet, dat ook goed wordt beloond. En dan komen de opdrachtgevers ook zeker bij je terug. Dus als je iets wilt, dan moet je je kansen grijpen. Daar ben ik van overtuigd! Ik vind het mooi dat Kansrijke Groningers zo sterk inzet op jong ondernemen en de verbinding tussen scholen en het bedrijfsleven stimuleert.

Zelf leerde ik al op jonge leeftijd de juiste mensen binnen mijn branche kennen en daar heb ik echt geluk mee gehad. Niet elk kind krijgt van huis uit een breed netwerk mee, dus ik weet zeker dat bijvoorbeeld het Platform Scholen & Bedrijven een enorme stap in de goede richting is. Zelf geef ik regelmatig gastlessen op scholen in verschillende leerrichtingen. Daarnaast begeleid ik stagiaires binnen mijn eigen bedrijf."

ROBOT
SIPUTPI

Programmalijn 2. Ondernemen

Jong geleerd is oud gedaan en dat geldt zeker wanneer het op ondernemen aankomt. Kansrijke Groningers wil een ondernemende houding in het onderwijs stimuleren, waardoor leerlingen kansen zien en benutten en zich ondernemersvaardigheden eigen maken die nodig zijn om een zelfstandig economisch bestaan op te bouwen.

Samen met scholen in het primair en voortgezet onderwijs in de regio biedt Kansrijke Groningers programma's van stichting Jong Ondernemen aan waarin jongeren kennismaken met ondernemerschap en geprikkeld worden tot ondernemend gedrag. Om de leerlingen echte voorbeelden te laten beleven, worden er gastlessen door ondernemers gegeven en worden Junior Companies gecoacht door ondernemers. Om scholen te ontlasten wordt een gastdocent ingezet bij de eerste keer dat de scholen met het programma werken.

Kansrijke Groningers werkt samen met stichting Jong Ondernemen. De programma's die voor het primair onderwijs ingezet worden, zijn Vakantie Eiland en Pop-up store. Voor het voortgezet onderwijs zijn dit Yes! en Junior Company. Junior Company is op de ene school een keuzevak en op de andere school een vast onderdeel in het curriculum.
Naast de programma's worden er ook events georganiseerd, zoals een Ondernemersmarkt, en doen leerlingen mee aan een Start Up Festival en Pitch Battle.

Werkgroep 2 Ondernemen bestaat uit leerkrachten, docenten, directeuren van verschillende scholen en docenten Economie en Ondernemen,

Een paar inspirerende voorbeelden van ondernemen in het onderwijs vind je op de volgende pagina's.

Wat is stichting Jong Ondernemen?
Jongeren ondernemender maken en hen helpen bij het ontdekken van hun talenten, dat is het doel van stichting Jong Ondernemen. Om dit doel te bereiken, maken ze ondernemerschapsprogramma's voor het onderwijs, van basisschool tot en met het hbo. Om hun programma's te blijven innoveren en aan te laten sluiten op de verschillende doelgroepen, werken ze actief samen met het onderwijs en het bedrijfsleven. Daarnaast organiseren ze gedurende het schooljaar veel evenementen die deelname aan Jong Ondernemen onvergetelijk maken.

School stimuleert ondernemerschap met een event voor het hele dorp

Event Ondernemen
Primair en Voortgezet Onderwijs
Kansrijke Groningers

Uitgelaten kinderen, de geur van heerlijk eten, springkussens, een relaxerette, diverse uiteenlopende workshops, fictieve productpresentaties en sollicitatiegesprekken (vo), vrolijke marktkraampjes, lachende gezichten, livemuziek en bedrijvigheid alom. Het Wevent op 25 mei 2022 in en om kindcentrum WIJland was een daverend succes. Dankzij een helder plan, strakke organisatie, goede samenwerking, de hulp van veel vrijwilligers en last but not least: het enthousiasme van de kinderen.

Het doel van dit evenement was ondernemerschap bij kinderen te stimuleren in verbinding met het dorp, andere scholen en ondernemers uit de regio. Door het opzetten van een evenement wordt geld ingezameld voor een goed doel. Het idee kwam uit de koker van Els Stoepker, directrice van openbare Jenaplan School (OJS) de Wilster en lid van de werkgroep Ondernemen van Kansrijke Groningers: ‘Ik wil graag ondernemerschap op de kaart zetten in het basisonderwijs. Hoe eerder je hiermee begint, hoe beter! Met dit evenement hebben we in de praktijk laten zien wat daarin in samenwerking met andere partijen mogelijk is.”

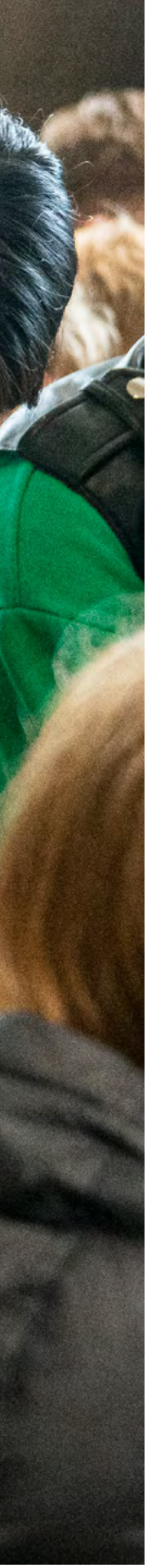

Een duidelijk waarom
Om een evenement als dit op te kunnen zetten, is subsidie hard nodig. “Wij kregen financiële steun van Kansrijke Groningers en het SNS Fonds Middelstum. Om deze te krijgen, hebben wij het ‘waarom’ van het WEvent helder op papier gezet. We hadden natuurlijk al een goed doel en hebben dit thema verwerkt in het evenement. Ik denk dat mensen het vooral zo fantastisch vonden omdat ze wisten waar het geld straks naartoe gaat. Dat schiep nog meer betrokkenheid onder de vrijwilligers, de kinderen, hun ouders en de bezoekers.”

De betrokken partijen
Naast OJS de Wilster waren er nog andere partijen die het WEvent mogelijk hebben gemaakt. Els: “Bij dit event hebben de twee andere basisscholen uit het dorp, kinderopvang Kids2b en de bibliotheek ook meegewerkt, evenals Dorpsbelangen, Historische Vereniging Middelstum en Middelstroom. De kinderen hebben zelf veel ondernemers benaderd. Zo stond er een kraampje van de zorgboerderij en de kringloopwinkel. Middenstanders die het te druk hadden om er te staan, steunden ons door middel van een donatie.”

Verbinding met het dorp
Over de marketing was goed nagedacht. Naast kinderen en ouders werd ook de buurt uitgenodigd met flyers en een tegoedmuntje. Om deelname voor mensen met een kleinere portemonnee betaalbaar te houden, werden de prijzen bewust laag gehouden. Voor €4,00 kon iedere bezoeker van een maaltijd genieten. Els: “Wat voor mij onbetaalbaar was, was de gezamenlijkheid en het plezier dat er vanaf straalde. Iedereen at, dronk en genoot. De goede kant van het leven, om het zo maar te zeggen.”

Denken in mogelijkheden
De kinderen hebben een belangrijk aandeel gehad in de uitvoering van het WEvent. Els: “Kinderen denken in mogelijkheden. Zij bedachten de naam WEvent en kwamen met veel ideeën, zoals het lasergamen en een hindernisbaan voor honden. Ik zeg altijd tegen ze: ‘Kom maar met een plan. Als het realistisch en uitvoerbaar is, gaan we het doen.’ En dit was voor hen een belangrijke ervaring dat als je goed samenwerkt, je heel veel voor elkaar krijgt.
Zo was de samenwerking met Het Hogeland College in Warffum ook heel goed geregeld. Leerlingen die de vakhavo of het programma ‘Jong Ondernemen’ daar volgen, mochten tijdens het WEvent hun zelfontwikkelde product pitchen aan een jury en/of verkopen in een kraampje. Ook kregen ze de mogelijkheid om tijdens een workshop hun sollicitatieskills te oefenen.”

Els Stoepker

Je horizon verbreden
Wat heeft dit evenement opgeleverd? Els: “Sowieso heel veel positiviteit! En voor de kinderen levert het bovendien een verbreding van hun horizon op. Op het gebied van ondernemerschap, maar ook zeker doordat ze een nieuwe cultuur leren kennen. Als ik kijk naar het stukje kansrijk onderwijs, dan denk ik dat we weer wat meer verbinding hebben gecreëerd tussen de scholen in de regio. Veel kinderen gaan nu nog voor het vo naar Groningen. Hopelijk hebben we door deze samenwerking het Hogeland College weer zodanig op de kaart gezet, dat meer kinderen hiervoor zullen kiezen. We wilden als werkgroep Ondernemen van Kansrijke Groningers al langer iets opzetten ter illustratie dat er in samenwerking meer mogelijk is. Een soort pilot voor andere scholen. Ik denk dat het WEvent hier een mooi voorbeeld van is.”

Focus op ondernemerschap
Hoe implementeer je ondernemerschap binnen een bestaand onderwijsprogramma? Els: “Op deze school staat het onderdeel ondernemen als een huis en ik ben hard bezig om te zorgen dat andere basisscholen dit ook gaan aanbieden. Ik vertel op menig directieoverleg hoe wij het hier doen en hoop zo mijn enthousiasme over te brengen. Natuurlijk zijn de kernvakken belangrijk, maar met ondernemen leer je ook rekenen, samenwerken, overleggen. Je kunt het zo goed combineren. Op de braderie hebben we kinderen bij de kraampjes neergezet om de betalingen te doen. Er staat dan wel een volwassene bij, maar dat ging echt prima. Wanneer je ze het vertrouwen geeft, leren ze er ook echt iets van.”

De opbrengst van het WEvent gaat naar de Anna Hinkemaschool in Kafountine, Senegal. Twee leerkrachten van OJS de Wilster hebben de school in Senegal bezocht en zagen hoe kinderen voor de school zaten te wachten, hopend op een kans om mee te mogen doen. Zo ontstond het plan om één leerling van deze school gedurende diens hele schoolperiode financieel te ondersteunen.

Ondernemend samenwerken op je eigen eiland

Project Ondernemen
Primair Onderwijs
Kansrijke Groningers

Spelenderwijs leren ondernemen, leren samenwerken en keuzes maken; dat is het doel van het programma Vakantie-eiland. Op Kindcentrum Noord in Delfzijl hebben de kinderen van groep 6 dit jaar hard hun best gedaan om een eigen eiland samen te stellen. En dat alles onder het toeziend oog van zelfstandig ondernemer Lydia van Oosten.

Vakantie-eiland
Het programma Vakantie-eiland daagt leerlingen uit groep 5 en 6 uit om een succesvol vakantie-eiland te ontwerpen. In groepjes bedenken ze hoe dit eiland eruit komt te zien en wat er allemaal te doen is. Van de leerlingen wordt een ondernemende en onderzoekende houding verwacht. Ze leren keuzes maken en verantwoording te nemen voor hun eigen handelen. Na vier dagdelen mogen ze het eiland presenteren aan hun ouders tijdens de Eilanddag.

Spelenderwijs ondernemen
Juf Henriëtte en juf Annelies van groep 6 lopen tijdens het project tussen de twee klaslokalen heen en weer om de kinderen te begeleiden. Henriëtte: “Voor de kinderen is het echt leuk om spelenderwijs te oefenen met ondernemen. Voor sommige kinderen is het misschien nog wat te abstract, vooral als ze in een groepje zitten waar niet echt iets tastbaars verkocht wordt. Toch leren ze hier veel van: samenwerken, plannen en uitvoeren. Ze zoeken naar mogelijkheden en toetsen de haalbaarheid van wat ze willen verkopen. Ook is het project goed om ze te laten zien hoe ze conflicten kunnen oplossen en leren ze meedenken en om hulp vragen.”

Annelies: “Het is mooi om zo’n project te doen. En straks, tijdens de Eilanddag, komt alles samen. De kinderen worden er zelfstandig van en ze leren hun verantwoordelijkheid te nemen. Het concept geld of ondernemen leeft niet bij alle kinderen even sterk, maar het is zeker een goede manier om ze er alvast bekend mee te maken.”

Samenwerken voor het beste resultaat
In totaal zijn er vijf verschillende teams die er samen voor zorgen dat alles op het fictieve eiland aanwezig zal zijn. Naast souvenirs is er de groep cultuur, die o.a. gaat over de vlag en het volkslied. Natuur en dieren bepaalt hoe de flora en fauna over het eiland worden verdeeld. Dan is er een groep die de overnachtingen en uitjes regelt en als laatste de groep eten en drinken. Wanneer iedereen goed samenwerkt, komen ze uiteindelijk tot een prachtig eindresultaat: een vakantie-eiland met alles erop en eraan. Alle kinderen kiezen samen een eilandbaas, die verantwoordelijk is voor de hele gang van zaken, dus of iedereen goed samenwerkt, dat eventuele conflicten worden opgelost en knopen worden doorgehakt.

Gastdocent Lydia van Oosten

"Het geeft de kinderen ruimte om na te denken"

Levensecht ondernemen in de klas

Project Ondernemen
Primair Onderwijs
Kansrijke Groningers

In groep 7 van Kindcentrum Noord in Delfzijl begeleidt zelfstandig ondernemer Lydia van Oosten de leerlingen tijdens project Pop-up Store. De klas wordt verdeeld in teams en elk team gaat zijn eigen winkel runnen. Zo ontdekken ze al op jonge leeftijd de basisbeginselen van het bedrijfsleven en ondernemerschap en ontwikkelen ze zelfkennis.

Van startbedrag tot winst
Voor de pop-up store worden tijdelijke bedrijfjes opgericht die een product of dienst gaan aanbieden. En de kinderen leren wat er allemaal bij komt kijken om een onderneming te runnen. Dus naast inkoop en verkoop wordt er ook aandacht besteed aan de andere aspecten die bij een eigen zaak komen kijken. Zoals het verdelen van taken en samenwerken, oftewel het management. De prijs van de grondstoffen, bepaling van de prijs en uiteindelijke winst, oftewel de financiën. En natuurlijk de marketing, zoals reclame maken en een slogan bedenken. Aan het einde van het project worden alle producten en diensten aangeboden op de fair tijdens de Marktdag. De winst wordt besteed aan een gezamenlijk gekozen doel.

Overal liggen kansen
Meester André heeft de pop-up store al vaker gedaan en vindt het een leuk en vooral leerzaam project. “Het geeft de kinderen ruimte om na te denken. Sommige groepjes hadden meteen een goed idee, terwijl anderen wat meer op weg geholpen moesten worden. En daar helpen wij natuurlijk graag bij. Al grijpen ze vaak terug naar iets met eten of drinken, toch zien we vaak ook creatieve dingen, zoals het organiseren van een loterij. Dit project laat zien dat ondernemen en geld verdienen op enorm veel manieren kan. Overal liggen kansen. Het ligt niet aan waar je vandaan komt, het is een kwestie van doen!”

“Wat ik het belangrijkste vind, is dat we de kinderen laten zien wat er allemaal mogelijk is”

Voor niets gaat de zon op
Meester Younes is minstens zo enthousiast als André over de pop-up store. “De leerlingen komen hierdoor in aanraking met dingen wat normaal misschien niet zo snel was gebeurd. En ze leren dat voor niets de zon opgaat. Als je iets wilt, zul je er ook iets voor moeten doen. Ze krijgen van ons een startbudget van tien euro, dat aan het einde verrekend wordt met wat ze hebben verdiend. Als ze hier niet genoeg aan hebben, zullen ze eerst zelf moeten bijverdienen. Bijvoorbeeld door auto’s te gaan wassen of flessen in te zamelen. Wat ik het belangrijkste vind, is dat we de kinderen laten zien wat er allemaal mogelijk is. We willen ze kansen bieden die ze anders misschien niet zouden krijgen. Door projecten als deze ontdekken ze dat ze meer kunnen dan ze zelf ooit gedacht hadden.”

Ondernemer voor de klas
Naast het begeleiden van scholen met dit programma is Lydia ook zelfstandig ondernemer. Zij is eigenaar van sportschool GymXtraFit in Steendam. Tijdens de lessen vertelt ze zeer enthousiast over haar eigen drijfveren en ervaringen met ondernemen. Zo horen de leerlingen uit eerste hand wat het ondernemerschap zo mooi en bijzonder maakt. Naast Lydia geven tal van regionale ondernemers gastlessen tijdens de projecten over Ondernemen. Dankzij het Platform Scholen & Bedrijven kan makkelijk een keuze uit lokale gastdocenten worden gemaakt.

Jonge ondernemers op het Hogeland College in Warffum

Project Ondernemen
Voortgezet Onderwijs
Kansrijke Groningers

Het Hogeland College in Warffum loopt een aantal jaar voor op andere middelbare scholen. Zij zijn dit jaar gestart met de vakhavo, waarbij het 'gewone' havo-programma wordt verrijkt met praktijkles. In het vierde jaar havo en vwo kunnen leerlingen deelnemen aan het programma 'Jong Ondernemen'. Eltjo Smit, docent bedrijfseconomie en decaan, legt uit wat dit voor deze school oplevert.

Als afgestudeerd bedrijfseconoom weet Eltjo als geen ander dat bedrijfseconomie voor jongeren al snel saai kan worden. Hij vroeg zich af hoe hij dit vak meer kon gaan verbinden aan vaardigheden als creativiteit, oplossingsgerichtheid en initiatief nemen. "Het moest in mijn ogen toch praktischer kunnen, dan alleen maar het aanleren en toepassen van boekhoudkundige trucjes. In mijn vorige functie bij het CSG Wessel Gansfort was ik betrokken bij het oprichten van de Vecon Business School. Toen ik op het Hogeland College kwam, wilde ik niet meteen alles omgooien, maar wel kijken of ik ook hier iets praktisch kon opzetten op het gebied van ondernemen."

Junior Company

"In de vierde klas havo en vwo bieden we het programma 'Jong Ondernemen' aan. Daar werken we met de Junior Company. De bedoeling is dat de leerlingen een eigen bedrijf oprichten met alles wat daarbij komt kijken. Van een ondernemingsplan tot inkoop en het opmaken van een balans. Omdat we niet zoveel uren bedrijfseconomie hebben, bieden we ook een zogenaamde light-versie. Dan volgen ze wel het programma,

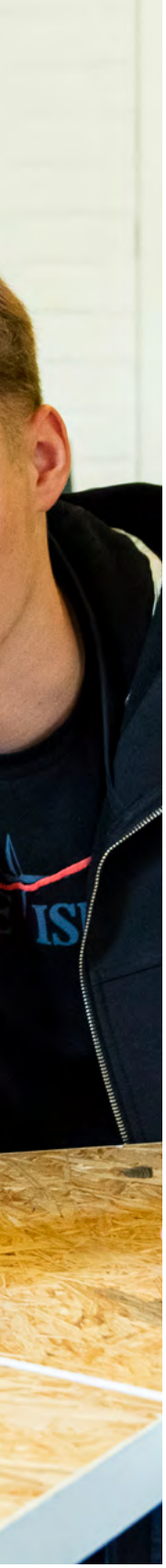

maar maken ze niet daadwerkelijk het product."

Vakhavo
De leerlingen van de vakhavo hebben nog een middag in de week praktijkles waarin ze met hun onderneming bezig kunnen. Eltjo: "Deze leerlingen maken echte producten, krijgen een echte bankrekening en kunnen dus ook daadwerkelijk beleven hoe het werkt om een bedrijf op te richten. De vakhavo bestaat uit drie groepen van drie leerlingen die minder gemotiveerd zijn om uit boeken te leren en beter tot hun recht komen door iets echt te doen. Zij moeten een marketingplan schrijven en een boekhouding bijhouden, allemaal met het doel om zoveel mogelijk producten te verkopen. Daar hebben ze ook zelf belang bij, want het bepaalt hun omzet en dus ook de winst.
Mijn beleid is altijd dat ze de winst mogen houden. Eén van de huidige groepen doet het echter zo goed, dat ik voor de toekomst misschien moet overwegen om er een goed doel aan te koppelen. Het motiveert ze natuurlijk wel om het maximale uit deze opdracht te halen en dat is ook erg mooi om te zien."

Productieproces
Bij een echt bedrijf horen uiteraard ook echte producten. Eltjo: "We hebben hier een e-lab met 3D-printers en een drukpers. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld mokken, tasjes, pennen en t-shirts zelf bedrukken. Ze kunnen hun eigen product helemaal zelf ontwikkelen. Je kunt natuurlijk alles inkopen, maar het is veel leuker en leerzamer om het hele proces mee te maken. Van het zelf maken, zorgen dat je alles op tijd klaar hebt tot aan de levering. Dat is het mooie van ons e-lab, dat je heel creatief kunt zijn en alles kunt leveren wat de klant wil hebben.

Motivatie
Dit is het eerste jaar dat de vakhavo te volgen is op het Hogeland College in Warffum. Eltjo: "Het is voor ons een pilot om te zien wat het oplevert. De havo moet over drie jaar sowieso een praktisch vak in het curriculum hebben, net als het vmbo. Wij zien dat voornamelijk jongens, maar ook meiden rond hun zestiende jaar een stuk minder gemotiveerd zijn.

Het percentage zittenblijvers in 4-havo is erg hoog. Wij willen leerlingen op deze manier motiveren, zodat ze enthousiast raken en doelen krijgen. Hierdoor kunnen ze alsnog overgaan en hun diploma in vijf jaar halen. De vakhavo omvat dan ook niet alleen een praktisch onderdeel, maar ook een stuk beeldvorming en antwoord op de vragen 'Wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?'.

Kansen en mogelijkheden
Eltjo heeft ondernemen hoog in het vaandel staan en wil zijn enthousiasme graag overbrengen op de leerlingen. "Ik hoop dat ze de link leggen tussen wat ze geleerd hebben en hoe ze dat kunnen inzetten. Wanneer ze een balans of resultatenrekening maken, ze die link leggen met de praktijk. Dat ze dan herkennen waarvoor ze het nodig hebben. En ik wil toch ook een stukje enthousiasme kweken, dat ondernemen leuk is. Niet elke leerling hoeft van mij ondernemer te worden. Maar iemand die ondernemend is, heeft vaak wel meer kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. In mijn ogen snijdt het mes dus absoluut aan twee kanten."

Positieve pilot
Is er tijdens dit pilotjaar al te zien of het programma vruchten afwerpt? Eltjo: "Voor het eerste jaar ben ik echt heel positief. De leerlingen die alleen het theoretische gedeelte volgen, mochten wel tijdens het WEvent in Middelstum hun product-idee pitchen aan echte ondernemers. Dat had zeker wel meerwaarde, want ze moesten die ondernemers overtuigen van hun product. Wat maakte hun product zo bijzonder? Waarom zouden ze het niet bij een ander moeten kopen? Verkoop het maar!
Naast 'Jong Ondernemen' willen we nog meer gaan aanbieden, ook in samenwerking met Vakland het Hogeland. Momenteel worden de profielwerkstukken bijvoorbeeld al voor echte ondernemers gedaan, waarmee we kunnen verbinden via het Platform Scholen & Bedrijven. We proberen het wat levensechter en meer tastbaar te maken, het bedrijfsleven naar binnen te halen. Er liggen veel kansen voor ondernemerschap, zeker in deze regio. Daarnaast kijken we hoe we lessen meer projectmatig kunnen aanbieden, meer leerlinggestuurd. De basis zal altijd een deel theoretische kennis blijven, daar kom je niet onderuit. Maar laten we daarnaast streven naar meer initiatief leggen bij de leerling, meer creativiteit en projectmatig werken. Het mag allemaal wel wat actiever!"

Eltjo Smit

Programmalijn 3a. Talent, loopbaan & ambitie

Het stimuleren van ondernemerschap bij kinderen/jongeren vraagt om een bredere cultuurverandering, ook in het onderwijs zelf: een cultuur waarin het gewaardeerd wordt ambities te ontwikkelen, uit te spreken en die ook te verwezenlijken.

Om deze cultuurverandering in gang te zetten, ontwikkelen wij diverse methodieken voor leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs en het mbo. Deze zijn erop gericht om het eigenaarschap van hun eigen ontwikkeling te vergroten. Vanuit deze programmalijn worden verschillende tools aangeboden om docenten en leerlingen te ondersteunen bij het ontwikkelen van talent en ambitie. Docenten volgen een training om ambitiegesprekken te voeren om zich verder te professionaliseren. Leerlingen gebruiken de careertool (skillsbooster), ontwikkeld door TAEMio, waardoor ze ontdekken welke talenten en vaardigheden ze al bezitten en hoe ze deze kunnen inzetten in verschillende beroepen. Ook wordt er vanuit deze programmalijn een doorlopende leerlijn Loopbaanoriëntatie opgezet tussen vmbo en mbo, met als doel leerlingen optimaal te ondersteunen in hun ontwikkeling.

Werkgroep 3 bestaat uit leerkrachten, docenten, decanen en loopbaancoördinatoren. Zij zorgen ervoor dat het onderwerp op de agenda komt en draaien pilots op de scholen.

Wat is TAEMio?
TAEMio ontwikkelt tests voor bedrijven met vragen die hun oorsprong vinden in de Big Five, het Corporate Identity Model, Belbin Teamrollen, het Competing Values Framework, en/of de DISC. De gezamenlijke profielen die hieruit ontstaan, worden gebundeld in persoonlijke, team- en corporate analyses om inzicht te krijgen in de krachten en valkuilen van een individu, een team organisatie. De skillsbooster ontwikkelden zij specifiek gericht op het onderwijs.

Een uitgebreid verslag over alle tools die in deze programmalijn worden ingezet, leest u op de volgende pagina's.

Portfoliogesprekken op Het Hogeland College

Project Talent, Loopbaan & Ambitie Kansrijke Groningers

Leerlingen eigenaarschap geven over hun eigen ontwikkeling, van brugklas tot aan het halen van hun diploma. Dat is de insteek van de portfoliogesprekken op Het Hogeland College in Winsum. Door het stellen van doelen op korte en lange termijn kunnen de leerlingen op hun eigen tempo stappen zetten om hun ambitie te verwezenlijken.

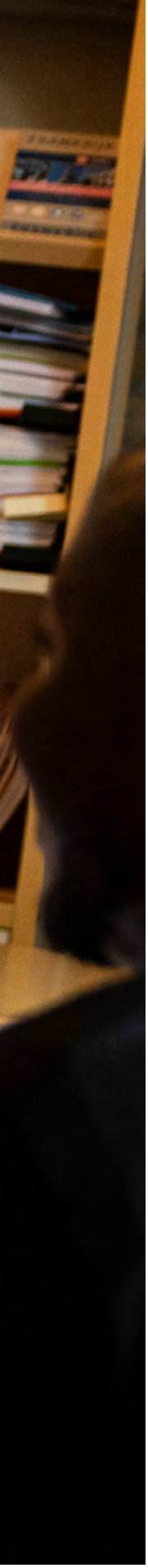

De portfoliogesprekken zijn drie jaar geleden gestart op deze school. Lerares Duits Nadine, docent Nederlands Elsa en gymleraar Paul zijn alle drie mentor op het Hogeland College. Zij volgden de cursus 'Coaching in het onderwijs' om nog beter in gesprek te gaan met hun leerlingen. Aan het begin van het schooljaar worden vragen gesteld als 'Waar sta je nu? Wat is je einddoel en hoe ga je daar komen? Wat is je ambitie voor dit jaar? Wat ga je zelf doen en hoe kunnen wij jou hierbij helpen?' Gedurende het jaar wordt regelmatig teruggekeken naar die gesprekken. 'Wat was het doel? Hoe ver ben je nu? Heb je het nog niet gehaald, wat ga jij daaraan doen of wat kunnen we samen doen?' De regie blijft te allen tijde bij de leerling en de mentoren bieden ondersteuning wanneer daarom gevraagd wordt.

"De regie blijft te allen tijde bij de leerling en de mentoren bieden ondersteuning wanneer daarom gevraagd wordt"

Ander soort gesprekken

Conrector Tjeerd Nanninga: "In de brugklas starten we met het opbouwen van een portfolio na een warme overdracht vanuit de leerkracht van groep 8. Tijdens het eerste gesprek vragen we wie ze zijn. En hoe ze de overstap vinden van het primair naar het voortgezet onderwijs. We bouwen de gesprekken stapsgewijs op, waarbij we de inhoud ervan bij de leerling laten. Eerder werd een gesprek altijd vanuit de mentor geïnitieerd. Wij kwamen met vragen en de leerling moest daar meteen antwoorden op hebben, zonder er zelf over na te hebben kunnen denken. En wanneer het alleen over resultaten gaat, voelt dit voor een leerling overwegend negatief. Portfoliogesprekken gaan juist over waar de leerling goed in is en wat de leerling wil bereiken. Nu voeren we een heel ander soort gesprekken."

Leerling aan zet

De portfoliogesprekken zijn niet alleen heel anders dan reguliere mentorgesprekken, ze zijn ook een stuk leuker. Elsa: "Wij bieden de leerlingen een format aan om het gesprek voor te bereiden en zij maken aan de hand hiervan een PowerPoint. We nodigen de ouders uit en dan is de leerling aan zet. De ouders zitten op de tribune en mogen zich er niet mee bemoeien. De leerling leidt het hele portfoliogesprek."

Conrector Tjeerd Nanninga

Tjeerd: "Het zijn echt waardevolle gesprekken en het motiveert de leerlingen. Ouders krijgen zo ook een heel ander beeld van hun kind. Ik vind het mooi dat we dit hier doen op school. De PowerPoint wordt elk jaar aangevuld, dus ze zijn vier of vijf jaar lang behoorlijk intensief bezig met hun eigen ontwikkeling."

"Manieren vinden om beter in iets te worden dat je lastig vindt, zodat je niet opgeeft"

Nadine: "Het is de kunst om die ontwikkeling op papier te krijgen. Om voor jezelf zichtbaar te krijgen waar je echt goed in bent en wat je leuk vindt. Maar ook wat je kunt doen als het moeilijk wordt. Manieren vinden om beter in iets te worden dat je lastig vindt, zodat je niet opgeeft. Dat is in mijn ogen de kracht van deze portfoliogesprekken."

Talenten ontdekken

Voor de mentoren op Het Hogeland College zijn de portfoliogesprekken erg waardevol. Maar wat levert het de leerlingen nou eigenlijk op? Paul: "Sommige leerlingen weten nog niet wat ze willen. Zo'n portfolio laat ze wel nadenken over het vervolg van hun schoolcarrière en hoe ze hieraan gaan werken. Ik denk dat dat vooral heel erg waardevol is."

Nadine: "Daarnaast denk ik ook dat ze leren om na te denken over zichzelf en dat onder woorden te brengen. Soms is het moeilijk om te bedenken wat je wil gaan leren. Om na te denken over wat er goed gaat en wat juist minder goed. Je leert leerlingen hierover na te denken en dat op papier te zetten. Het is mooi om te zien hoe ze hierin groeien."

Elsa: "De gesprekken leren ze te ontdekken waar hun talenten en kwaliteiten liggen. En soms waren ze zich daar niet eens van bewust."

Tjeerd: "We zijn bezig een andere vorm te ontwikkelen, omdat niet elke leerling goed is in verslagen maken. We denken dan aan het maken van een maandelijks videoportret van een minuut. Als je die die na een jaar achter elkaar plakt, zie je heel duidelijk de ontwikkeling. Dat past misschien ook wel meer bij de huidige tijdsgeest."

Leerlinggestuurd werken

Om deze manier van leerlingen coachen goed te laten werken, zal je als mentor een stukje leiding uit handen moeten geven. Voor deze docenten is dit gelukkig geen probleem.
Elsa: "De portfoliogesprekken werken

voor mij goed, omdat ik graag leerlinggestuurd werk. We willen de leerling graag eigenaarschap geven over hun eigen ontwikkeling. Daarbij hebben ze hulp nodig en die bieden wij als mentor. Dat zit natuurlijk niet alleen in de gesprekken, maar ook in de lessen."

Paul: "De leerlingen worden in principe gedwongen om naar jou toe te komen, we leggen het initiatief bij hen. En als ze dat niet doen, ben je er als mentor om ze daarin te ondersteunen.

"Je wordt je heel bewust van de manier waarop je normaliter een gesprek ingaat"

Beter in gesprek

Tien mentoren van deze school volgden het afgelopen jaar de training 'Coaching in het onderwijs' dankzij een subsidie van Kansrijke Groningers.

Elsa: "Die training was echt een enorme eyeopener! Je wordt je heel bewust van de manier waarop je normaliter een gesprek ingaat. Dat je al voorafgaand aan dat gesprek automatisch dingen gaat invullen en dat moet je juist niet doen. We hebben geleerd over hoe je in gesprek kunt gaan met verschillende soorten leerlingen; introvert of extravert. Welke vragen je het beste kunt stellen om er zoveel mogelijk uit te krijgen. Als docent wil je constant oplossingen aandragen, maar dat moeten we juist omdraaien: zij moeten ermee komen en eraan gaan werken."

Nadine: "Het interessante is, dat je wordt opgeleid tot vakdocent, maar niet tot mentor. En toch wordt ook die rol wel vaak van je verwacht. In elk gesprek dat je voert met een leerling, neem je jezelf mee als persoon. Maar ook je eigen denkbeelden, je verwachtingen en alles wat je hebt opgebouwd met die leerling. Het is dus de kunst om de juiste vragen te stellen, zodat die leerling gaat nadenken over zichzelf. Hierdoor zullen jouw denkbeelden daarbij veranderen en kun je de groei zien. Dat is de kracht van deze cursus."

Paul: "We hebben ook geleerd hoe je een kennismakingsgesprek het beste kunt voorbereiden. Dus welke stappen je kunt volgen als houvast. Dat vond ik persoonlijk heel fijn."

Nadine: "We hebben nu een checklist voor tijdens een gesprek en zullen elkaars portfoliogesprekken bijwonen. Zo kunnen we elkaar feedback geven en sparren over zaken als 'Hoe kunnen we onze coaching verder verstevigen, wat vinden wij belangrijk gezien de visie en ontwikkeling van onze school? En hoe past die coaching in dit verhaal?' Het is mooi om dit samen met de collega's te gaan ontdekken.

Tjeerd: "We gaan nu kijken hoe we deze werkwijze het beste kunnen borgen. Het levert zoveel rendement op, dat moet gewaarborgd worden. En komende schooljaar mogen weer tien nieuwe collega's de training gaan volgen. Een toekomstige stap zal zijn dat in de brugklas gestart kan worden met het portfolio van het primair onderwijs. En aan het begin van het beroepsonderwijs zal een overdracht plaatsvinden van het portfolio uit het voortgezet onderwijs."

Paul

Nadine

Elsa

Swipen voor je toekomst

Project Talent, Loopbaan & Ambitie Kansrijke Groningers

Een app waarmee je al swipend leert wat jouw persoonlijke profiel is, waar je talenten en aandachtspunten liggen. Dat is de skillsbooster die als pilot op vier scholen is getest. De app is een perfecte aanvulling op de loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB). Leerlingen kunnen vanuit de uitkomsten van de app ook gerichter zoeken op het Platform Scholen & Bedrijven.

De skillsbooster, die met behulp van Kansrijke Groningers wordt ontwikkeld, is nog een werk in uitvoering. Het afgelopen jaar mochten de leerlingen van het Noorderpoort Energy & Maritime (mbo), de Rutger Kopland School (vmbo, havo/vwo), het Dollard College Woldendorp (vmbo, havo/vwo) en het Theda Mansholt College (basis, kader, tl) de proef op de som nemen. Eerst moeten 150 vragen beantwoord worden om een persoonlijk profiel op te stellen. Hierna volgen vragen over uiteenlopende hedendaagse onderwerpen.

Toegevoegde waarde

Dankzij deze app krijgt de leerling inzicht in zijn/haar vaardigheden en bewustwording van de eigen talenten en ambitie. De mentor of docent krijgt meer inzicht in de leerling. Hierdoor kan adequater ingespeeld worden op de individuele ontwikkeling. Door goed naar de uitkomsten van de app te kijken, wordt snel duidelijk waar de leerling goed in is en wat hij/zij juist lastig vindt. Wanneer de leerling overgaat naar het beroepsonderwijs kan dankzij de resultaten van de app meteen worden ingehaakt op waar hij/zij in het voortgezet onderwijs is gebleven. Dit zorgt voor een optimale begeleiding tijdens zijn/haar onderwijsloopbaan. Door de skillsbooster te koppelen aan de VR-game Werk in de Regio breng je leerlingen in aanraking met beroepen waar ze anders misschien nooit aan hadden gedacht.

Toegespitst op de doelgroep

Jesper Greijdanus, docent lichamelijke opvoeding en LOB-coördinator aan het Theda Mansholt College, liet de leerlingen uit zijn mentorklas (eerstejaars basis/kader) de app testen. “Mijn leerlingen vonden het scannen van de qr-code met hun telefoon al een leuk begin. Daarna werd de app op hun telefoon geïnstalleerd en konden ze inloggen met de code die ze van mij kregen. De eerste ronde met vragen was wel even pittig. Die waren misschien nog niet helemaal goed afgestemd op deze doelgroep. De vragen die daarna kwamen pasten juisten heel goed bij mijn leerlingen. Die gingen over straattaal en influencers, echt iets waar zij zich mee kunnen identificeren.” Zijn leerlingen waren heel positief, al kon het taalgebruik van de persoonlijkheidsvragen misschien wel iets meer op de jeugd worden aangepast.

“De mentor of docent krijgt meer inzicht in de leerling. Hierdoor kan adequater ingespeeld worden op de individuele ontwikkeling”

Breed inzetbaar

Ondanks dat de app nog in de testfase zit voor het gebruik op scholen, denkt Jesper dat het van toegevoegde waarde kan zijn. “Ik zie hier voor ons kansen om het in te zetten. Ik ben dan ook heel benieuwd naar de resultaten die uit de vragen over de skills zijn gekomen. Aan het begin van het jaar hebben we altijd een ambitiegesprek met de leerling en zijn/haar ouders/verzorgers, waarbij de leerling vooral aan het woord is. Daarna volgt nog een ontwikkelgesprek en een evaluatiegesprek. De app zou je hier zeker bij kunnen gebruiken. Ik denk dat het de leerlingen ook kan helpen om een richting te kiezen, dus ik zou hem gebruiken bij de LOB-gesprekken. Het zou mooi zijn als de vragen zo samengesteld worden, dat uit de resultaten blijkt of iemand meer gevoel heeft voor techniek of juist liever met mensen werkt. Zonder dat je daarmee natuurlijk meteen een stempel op de leerling drukt, maar als hulpmiddel kan het in mijn ogen goed werken.
En als laatste zou ik de app ook willen betrekken bij het opbouwen van het portfolio, dat elk jaar wordt aangevuld. In het eerste jaar beantwoorden de leerlingen de vraag ‘Wie ben ik?’, in het tweede jaar ‘Wat kan ik?’ en het derde jaar ‘Wat wil ik?’. Wanneer je die opbouw in de app zou kunnen verwerken en uiteindelijk naar de keuze van het vakkenpakket en studierichting gaat, zou dat heel mooi zijn. Dan wordt het een vaste factor in de mentorgesprekken en een echte aanvulling op wat we nu al doen.”

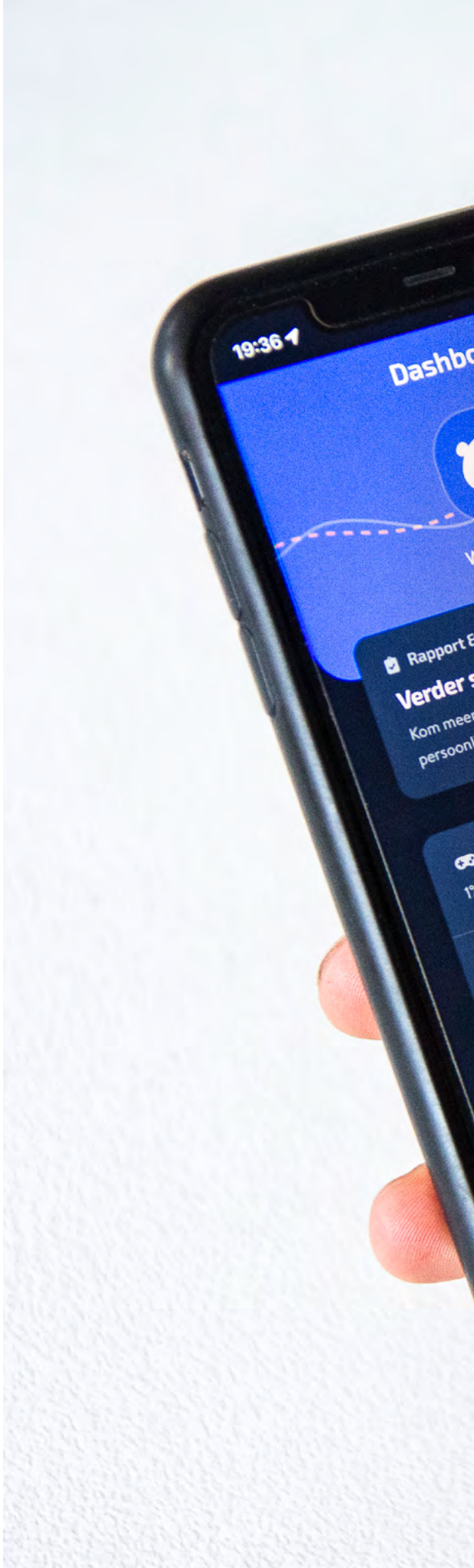

"Dankzij deze app krijgt de leerling inzicht in zijn/haar vaardigheden en bewustwording van de talenten en ambitie"

"Wil je kansrijk onderwijs bieden, dan moet je die kinderen juist continu met elkaar in verbinding laten zijn"

Beeld: RIO Projects

Kansrijk en duurzaam onderwijs op de Campus Eemsdelta

4 Kansrijke Groningers scholen onder 1 dak

In Appingedam is een campus verrezen voor 1.700 leerlingen van vier scholen voor voortgezet onderwijs en mbo. Door de leerlingen in deze multifunctionele campus te verenigen, wordt bijgedragen aan kansrijk en duurzaam onderwijs. Zij blijven met elkaar in verbinding, ondanks de verschillende leerrichtingen die ze op gaan. De scholen kunnen met elkaar samenwerken en met verenigingen en bedrijven uit de regio.

Toen in 2015 bleek dat de gebouwen van de George Martens School (pro), het Rudolph Pabus Cleveringa Lyceum (havo/vwo), het Theda Mansholt College (vmbo) en Noorderpoort (mbo) allen niet aardbevingsbestendig waren, kwamen deze in aanmerking voor het versterkingsprogramma van de NAM. Aangezien er in die periode een flinke krimp in het leerlingenaantal te zien was, zou dit dus ook een versterking van deels leegstaande lokalen betekenen. Hierdoor ontstond bij schoolbestuurders Klaas Reinders en Hans van der Molen het idee om iets geheel nieuws gaan te bouwen en zo het onderwijs meer te verbinden. Het plan voor de Campus Eemsdelta was geboren. Na een periode van onderzoeken, ontwikkeling en doorontwikkeling, ontwerp en aanbesteding werd in 2020 gestart met de bouw.

In verbinding

Het idee om een gezamenlijk onderkomen te bouwen waar vier verschillende soorten onderwijs samenkomen, is voor Klaas Reinders heel logisch. “Kinderen krijgen in Nederland op hun twaalfde een advies voor het voortgezet onderwijs en als ze van de basisschool komen, gaan ze allemaal hun eigen weg. Alle scholen staan op een andere plek en er is geen interactie meer. Wil je kansrijk onderwijs bieden, dan moet je die kinderen juist continu met elkaar in verbinding laten zijn. Wij geven ze met deze campus een omgeving die zekerheid biedt voor ontwikkeling en uitdaging.”

Hart van ontmoeting

Om zoveel mogelijk verbinding te creëren tussen de verschillende soorten onderwijs, is over het ontwerp van de campus heel goed nagedacht. Klaas: “Het is geïnspireerd op de Groninger wierden, waar in het midden altijd de kerk staat; het hart van ontmoeting. Dat is bij ons het hart van de campus: een plein van 1.600 m2 dat plaats biedt aan zo’n 850 mensen. Aan dit plein grenzen de drie schoolgebouwen die de thuisbasis vormen voor de leerlingen. Hier zullen ze het merendeel van hun lessen volgen. Daar waar het kan, willen we de leerlingen gemeenschappelijk onderwijs bieden.

“Wij geven ze met deze campus een omgeving die zekerheid biedt voor ontwikkeling en uitdaging”

We hebben ook een groot sportcentrum aan de campus toegevoegd waar alle leerlingen overdag gebruik van kunnen maken. In de avond en het weekend is dat centrum beschikbaar voor sportverenigingen uit de regio. Door die synergie te zoeken met de gemeente, maken we optimaal gebruik van de ruimte."

Kruisbestuiving

Voor de vakken natuurkunde, scheikunde en biologie zijn vaak hoge investeringen nodig. Wanneer elke school een eigen lokaal met zuurkasten en labkasten moet inrichten, kan dit flink in de cijfers lopen. Ook hier is over nagedacht bij het ontwerp van de campus. Klaas: "We hebben een speciaal gebouw, dat helemaal op wetenschap en kunst is ingericht. We hebben hier hoogwaardige voorzieningen, waardoor het niveau van onderwijs ook een stuk hoger wordt. De leerlingen kunnen hier samen werken en van elkaar leren. De bovenbouw havo/vwo zou bijvoorbeeld instructie kunnen geven aan de onderbouw vmbo. En je kunt docenten van de verschillende scholen uitwisselen. Hierdoor creëer je als het ware een kruisbestuiving tussen leerlingen en docenten, waarmee je de onderwijskwaliteit bevordert en de kansen van de leerlingen vergroot."

Duurzaam en verbindend

Deze campus is wat je een slim gebouw noemt. Dankzij de bundeling van veel kennis en nieuwe techniek is een unieke campus ontstaan, dat een mooi voorbeeld kan zijn voor scholen in andere regio's. Een optimale positionering van zonnepanelen, hergebruik van materialen en minimaal gebruik van grondstoffen maakt het tot een groen en duurzaam geheel.

Het landschap rondom de campus is multifunctioneel, educatief en verbindend ingericht. Om verbinding met de regio te krijgen, zal het hart van de campus in de toekomst ook voor regionale evenementen kunnen worden gebruikt. Het sportcentrum met buitentribune, multicourt, pannakooi en beachvolleybalveld is toegankelijk voor iedereen.

Ambassadeurs van de regio

De regio Eemsdelta heeft een enorm innovatieve bedrijfsomgeving, zoals de Eemshaven waar veel goedgeschoolde mensen nodig zijn. Daarom is het belangrijk leerlingen de kansen te laten zien die er liggen in de regio. Klaas: "Onze regio staat te springen om mensen in allerlei functies op diverse niveaus. We zien dat veel hooggeschoolde mensen na hun studie moeilijk terugkeren naar onze regio. Daarom is het zo belangrijk om jongeren tussen 14 en 18 jaar al te laten zien hoeveel kansen hier liggen. Bedrijven in Delfzijl of de Eemshaven vertellen de leerlingen graag over hun mogelijkheden na de studie. Als je zulke kansen in de regio nu al naar voren weet te brengen, komen ze hopelijk na hun studie weer terug voor een mooie baan. Zij zijn de toekomstige ambassadeurs voor deze regio. Als zij hun studiegenoten vertellen hoe geweldig de economische ontwikkeling is in Noordoost-Nederland, dan trekt dat hopelijk nog veel meer mensen aan. Dan kunnen we de leefomgeving hier enorm verbeteren!"

"Een optimale positionering van zonnepanelen, hergebruik van materialen en minimaal gebruik van grondstoffen maakt het tot een groen en duurzaam geheel"

"Het landschap rondom de campus is multifunctioneel, educatief en verbindend ingericht"

Beeld: RIO Projects

Leerlingen in bedrijf: foodtrucks

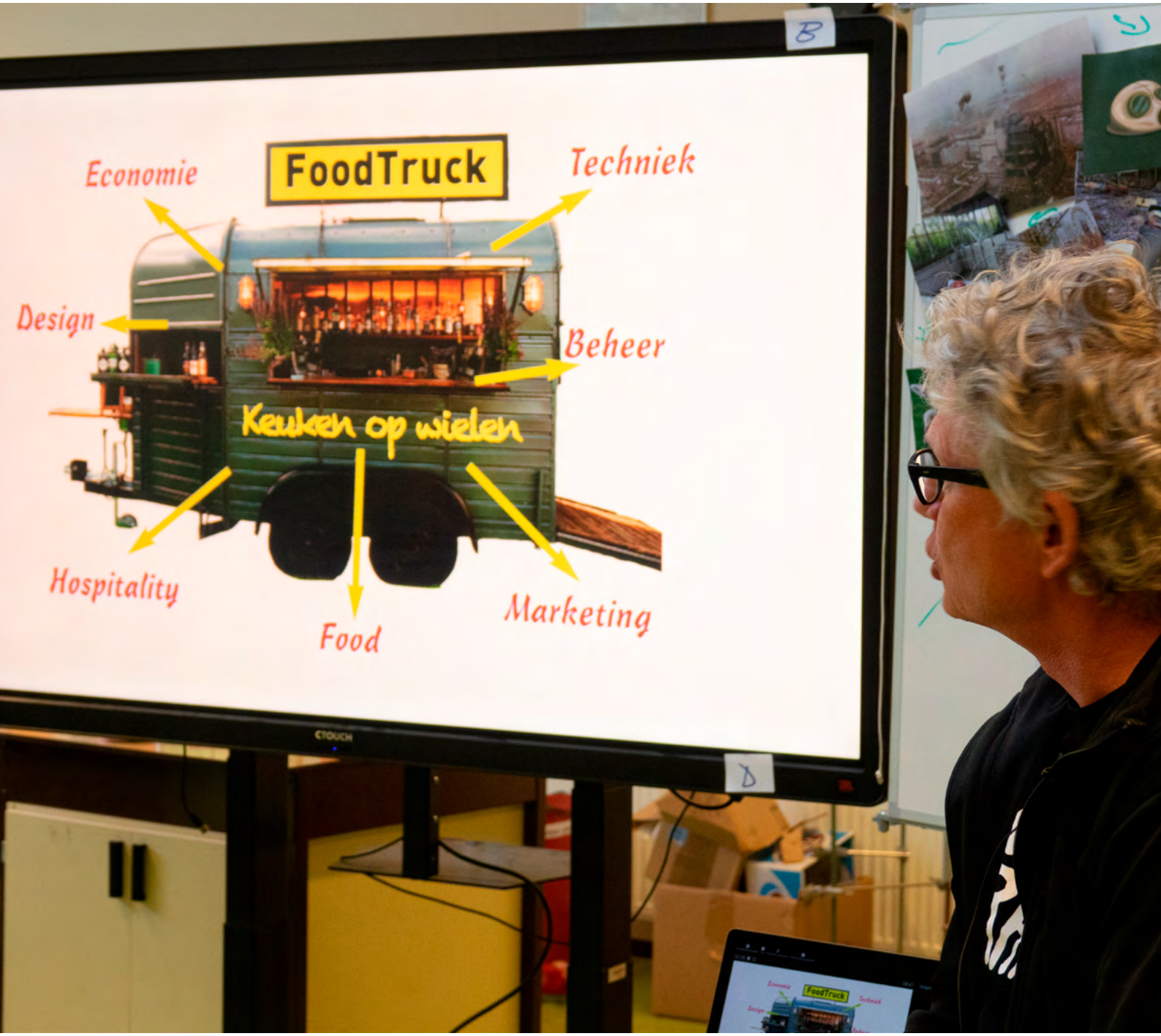

Een mooi voorbeeld van samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven, is een project dat wordt uitgevoerd door Jan van Laar, docent Bouwen, Wonen, Interieur en projectleider bij Sterk Techniekonderwijs. Op initiatief van de gemeente Eemsdelta en in opdracht van HEMA Appingedam, Paviljoen Overdiep en Albert Heijn Appingedam maken zijn leerlingen komend schooljaar een foodtruck.

De drie bovengenoemde ondernemers kwamen met het bijzondere verzoek een foodtruck te laten maken, waarbij alle onderdelen van het ondernemingsproces zullen worden doorlopen. Van ontwerp tot daadwerkelijke creatie, maar ook het opzetten van een businessplan tot het uiteindelijk verkopen op evenementen. Een project waarbij diverse disciplines nodig zijn en dus ook meerdere afdelingen van het onderwijs.

Leren in het echt

Om leerlingen te blijven uitdagen en tastbaar te maken waar ze voor leren, is een project als dit natuurlijk uitermate geschikt. In het schooljaar 2021/2022 zijn ze al aan de slag gegaan met het ontwerp. Jan: “Decorontwerper Harm Naaijer begeleidt de leerlingen bij ontwerpen van de foodtruck. Hij was meteen heel enthousiast en dat heeft mooi uitgepakt. Ik vind het belangrijk dat leerlingen aan zo’n levensechte opdracht kunnen werken. Zo maak je de opdrachten betekenisvol en tastbaar. Een foodtruck is natuurlijk wel een hot item, dus daarmee speel je in op de actualiteit. En het feit dat de gemaakte truck terugkomt in hun leefomgeving, dat stimuleert natuurlijk ook en het maakt ze trots.”

Samenwerkende disciplines

Een grootschalig project als dit is lastig om naast het bestaande programma neer te zetten. Jan: “Als dit een succes blijkt, zou het in het standaard lesprogramma kunnen komen ter vervanging van iets anders. Het is namelijk een heel mooie manier om de verschillende disciplines te laten samenwerken. We hebben hier vier beroepsgerichte afdelingen, die elk een onderdeel op zich kunnen nemen. Bouwen, Wonen en Interieur kan zich bezighouden met het ontwerp.

Produceren, Installeren en Energie wordt bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de elektra en afvoer. Dan zou Zorg en Welzijn de horeca-kant kunnen regelen. Economie en Ondernemen zorgt dat de foodtruck een menukaart krijgt en een junior company van het programma Ondernemen kan het in de markt zetten. Hierbij kunnen ze hun kennis en ervaring aan elkaar overdragen.”

“En het feit dat de gemaakte truck terugkomt in hun leefomgeving, dat stimuleert natuurlijk ook en het maakt ze trots”

Loopbaanoriëntatie

Jan ziet dit project als een uitgelezen kans om te gebruiken bij de loopbaanoriëntatie van de leerlingen. “Ze kunnen hierdoor heel gemakkelijk ontdekken wat ze wel en juist niet leuk vinden tijdens het proces. Ik benader dit project zelf vanuit mijn eigen vakkennis, maar het is natuurlijk fantastisch om de integratie te hebben met al die andere afdelingen. Er zijn enorm veel mensen nodig in de techniek en misschien ontdekken leerlingen juist door dit project wel dat ze de technische kant op willen. Dat zou een mooie bijvangst zijn!”

Onderwijs nieuwe stijl

De verbinding die zo gewenst is en de basis vormt voor de Campus Eemsdelta is ook precies wat men met projecten als deze foodtruck wil bereiken. Op projectmatige wijze samenwerken met het bedrijfsleven aan een echte opdracht, waaraan elk onderwijsniveau aan deel kan nemen. Bedrijven die bedrijfsopdrachten aanbieden, zijn te vinden op het Platform Scholen & Bedrijven. Een dergelijk project bestaat uit allerlei opdrachten die allen tezamen het project compleet zullen maken. Op deze manier kun je het onderwijs langzaamaan een andere vorm geven, waarbij alle leerrichtingen met elkaar kunnen samenwerken aan één groot project. Je haalt de buitenwereld naar binnen en andersom, waardoor de leeromgeving wordt vergroot.

Programmalijn 3b. Talent, loopbaan & ambitie

Gelijke kansen

Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen. Zijn of haar achtergrond, het opleidingsniveau van ouders of hun financiële situatie mag geen invloed hebben op de schoolprestaties van een kind. Dat zijn de uitgangspunten van de Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta.

Vanuit de Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta van Kansrijke Groningers worden extra mogelijkheden, ondersteuning en uitdaging geboden voor specifieke groepen leerlingen (po, vo, mbo), die vanuit de thuissituatie niet de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben in hun onderwijsloopbaan en daarmee het risico lopen op afstromen, uitvallen of uitstromen op een lager niveau dan ze gezien hun capaciteiten zouden kunnen. Hiermee willen wij hun kansen op een succesvolle schoolloopbaan vergroten. Leerlingen kunnen o.a. deelnemen aan coachingstrajecten, excursies, maatwerktrajecten en huiswerkbegeleiding.

Er wordt gewerkt met Gelijke Kansen Coördinatoren op de verschillende scholen. Dit zijn leerkrachten, directeuren, docenten en teamleiders. Zij initiëren de plannen en zijn de projectleiders. In werkgroep 5 worden gezamenlijke plannen geïnitieerd en is de overdracht van Gelijke Kansen-leerlingen onderwerp van gesprek.

Gemeente Het Hogeland heefts, samen met alle scholen, ook een Gelijke Kansen Alliantie gevormd en een agenda opgesteld. Als eerste stap gaan de scholen beginnen met het coachen van leerlingen. Binnen het Gelijke Kansen programma wordt o.a. samengewerkt met Stichting IMC Weekendschool, Thuis in Taal en Weekendschool Petje af.

Wij hebben enkele inspirerende voorbeelden van Gelijke Kansen projecten voor u uitgelicht op de volgende pagina's.

Wat is Stichting IMC Weekendschool?
Deze Stichting bereidt jongeren voor op de belangrijkste stap na hun schoolbestaan: vanuit hun eigen talenten en interesses keuzes maken voor hun toekomst. Hun doel is dat jongeren van alle schoolniveaus en alle sociale achtergronden gemotiveerd hun plek in de samenleving kunnen innemen. Door lessen van bevlogen vak experts verruimen de jongeren hun blikveld, vergroten ze hun zelfvertrouwen en versterken ze hun binding met de maatschappij.

Wat is Thuis in Taal?
De taalomgeving thuis verschilt van kind tot kind. Sommige kinderen zijn van huis uit gewend om met volwassenen over van alles en nog wat te praten en ontvangen een rijk taalaanbod. Andere kinderen groeien op in een minder taalrijke omgeving. Vooral voor deze laatste groep kinderen kan het creëren van interactiemomenten helpend zijn voor de taalontwikkeling. Het promotieonderzoek Thuis in Taal levert beproefde handvatten op over wat werkt om de samenwerking met ouders in de VVE te versterken en als leraar bij te dragen aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen.

Wat is Weekendschool Petje af?
Bij Petje af ontdekken nieuwsgierige leerlingen van 10 t/m 14 jaar op zondag de wereld. Het programma biedt kansen aan kinderen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Gelijke kansen voor alle kinderen. Met het Petje af-programma verkrijgen leerlingen inzicht in hun drijfveren, interesses, talenten en mogelijkheden in de wereld.

Elk kind telt

Gelijke Kansen Event Primair Onderwijs Kansrijke Groningers

Op woensdag 15 juni kwamen leerkrachten en schoolleiders van 26 scholen, pedagogisch medewerkers van Kids2B, studenten van de pabo en de Hanzehogeschool, leden van Kansrijke Groningers, de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) en bestuurders van gemeente Eemsdelta samen tijdens de Onderwijsdag van Marenland en Noordkwartier. Vanuit het thema 'Elk kind telt' werd tijdens deze dag aandacht voor kansengelijkheid in het onderwijs gevraagd.

Al in de jaren 70 van de vorige eeuw werd veel aandacht besteed aan het vraagstuk van kansengelijkheid. De gedachte was dat kwalitatief goed onderwijs voor elk kind de gelijke kansen vanzelf zou vergroten. Helaas lijkt er sindsdien weinig veranderd te zijn en is de kansenongelijkheid alleen maar toegenomen.* Dit noemen we het Mattheuseffect: de rijken worden rijker en de armen worden armer. De situatie en omgeving waarin je opgroeit bepaalt nog steeds in grote mate de kansen van een kind in het onderwijs en daarmee zijn/haar toekomst. Waar in het ene geval de thuissituatie buiten beschouwing gelaten zou moeten worden, bijvoorbeeld in het geval van een gelijk schooladvies bij gelijke prestaties, zou het mee laten wegen van die thuissituatie in andere gevallen juist gelijke kansen bieden.

Bewustwording

Algemeen adjunct-directeur van Marenland Leonie Korteweg legt het belang van de onderwijsdag uit: "Met deze onderwijsdag hebben we geprobeerd inzicht te geven en te laten zien hoe we de afkomst van een kind laten meewegen in het onderwijsaanbod en de manier waarop we leerlingen benaderen. Het meest zichtbaar is dit in het schooladvies en de verwijzing naar het vervolgonderwijs. Bewustwording is de eerste stap om een einde te maken aan deze kansenongelijkheid."

Leerkracht aan de Farmsumerborg Allan Varkevisser voegt hieraan toe: "Tot voor kort dacht bijna iedereen dat het wel goed zou komen als er op school gewoon wat meer aandacht zou worden gegeven aan bepaalde groepen leerlingen. Maar het vraagstuk is veel breder dan dat; leerkrachten moeten samenwerken met ouders en o.a. de gemeente om hun kinderen zo goed mogelijk te helpen kansen te creëren en te pakken. Alleen een brede aanpak heeft kans van slagen."

Het programma van de Onderwijsdag

De presentatie van deze informatieve en interactieve dag, die mogelijk werd gemaakt door Kansrijke Groningers, de Gelijke Kansen Alliantie, Marenland en Noordkwartier, was in handen van schrijver, columnist, radio- en

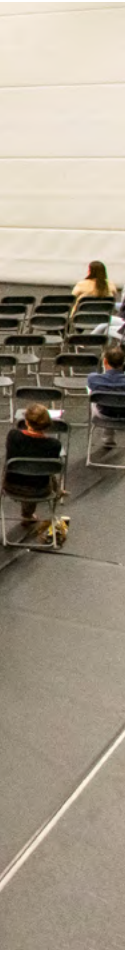

televisiepresentator Özcan Akyol, oftewel Eus. Hanke Korpershoek, adjunct hoogleraar Onderwijswetenschappen, voorzag alle aanwezigen van cijfers en statistieken en lichtte het belang toe van cultureel en sociaal kapitaal. Drie oud-leerlingen van Allan Varkevisser deelden het -soms ontroerende- verhaal over hun onderwijsloopbaan. Hans Spekman, directeur van het Jeugdeducatiefonds, gaf zijn visie op de kansenongelijkheid. Tijdens een panelgesprek tussen Spekman, Korpershoek, wethouder Meindert Joostens, schooldirecteur Adolf Godlieb en Martine Pluijm van Thuis in Taal mocht ieder panellid zijn/haar ongezouten reactie geven op de stellingen van Eus. Het onderwerp kansenongelijkheid kwam op verschillende manieren aan de orde en de combinatie van persoonlijke verhalen, afgewisseld met wetenschappelijk onderzoek, gaf diepte aan het thema.

Panelgesprek

Een goed vervolg

Dat een dag als deze impact maakt en belangrijk is, staat buiten kijf. Maar wat moet er dan nu gebeuren om hier een goed vervolg aan te geven? Leonie: “Het is belangrijk dat de GKA-groep van Marenland en Noordkwartier steeds aandacht blijft geven aan het thema. In bulletins en nieuwsbrieven, maar ook in directieoverleggen en gemeenteraadsvergaderingen kan het regelmatig worden geagendeerd met uitleg en voorbeelden van een mogelijke werkwijze en aanpak.

Het is echter ook van belang om de aandacht rond gelijke kansen eerder aan de orde te brengen. In de overgang tussen peuterspeelzaal en school moet aandacht zijn voor de gelijke kansen en de invloed hiervan op het kind. Onze ambitie is om kansengelijkheid in de aderen te brengen van elke medewerker in het onderwijs. Bewustzijn vergroten en nadenken bij stappen die van invloed zijn, zodat elk kind blijft tellen.

Nu we de verhalen van oud-leerlingen hebben gehoord, weten we dat zij ideeën hebben en graag praten over hun mogelijkheden en de toekomst. Op veel scholen zijn kinderraden, waar contact mee kan zijn. Ook is er voor leerlingen de mogelijkheid om coachgesprekken te voeren; ons eigen expertiseteam voert deze gesprekken. *(Zie artikel ‘Vroegtijdig signaleren en coachen in het primair onderwijs’ op pagina 58)*

Gelijke kansen creëren is een traject van jaren. Er is veel mogelijk, je moet alleen wel zorgen dat een kind de mogelijkheid krijgt de juiste weg te volgen, niet alles zelf uit hoeft te zoeken en ondersteund wordt in elke vorm van het onderwijs. We moeten serieus omgaan met kinderen en hun toekomst, kansen bieden. Voor het ene kind kan dit vanuit de thuissituatie, bij andere kinderen ligt hier een taak vanuit het onderwijs.”

Allan: “Vanuit de Gelijke Kansen Alliantie willen we een vervolg geven aan de Onderwijsdag door projecten te starten samen met scholen en collega's. Thuis in taal is een eerste project waarmee we volgend schooljaar een pilot gaan draaien. Het vergroten van de ouderbetrokkenheid is ook zo'n thema waarmee we samen aan de slag gaan. We hebben de weg vrijgemaakt voor een andere aanpak en de komende maanden gaan we dit vorm geven.”

Leerkracht Allan Varkevisser in gesprek met oud-leerlingen

*Bron: Onderzoek ‘Kansenongelijkheid in het onderwijs’ door het Verwey-Jonker Instituut i.o.v. de Gelijke Kansen Alliantie 2021

Vroegtijdig signaleren en coachen in het primair onderwijs

Gelijke Kansen Voorziening Primair Onderwijs Kansrijke Groningers

Wat kun je doen wanneer een leerling zijn of haar talenten en mogelijkheden onvoldoende benut op school? Als het kind niet eruit kan laten komen wat er wel in zit? Is het puur een verkeerde werkhouding of ligt er toch iets anders aan ten grondslag? Het signaleren hiervan is de eerste stap. De scholen van Marenland en Noordkwartier kunnen vervolgens via het expertiseteam Tiny van Iddekinge inschakelen voor coachingsgesprekken vanuit de Gelijke Kansen Alliantie.

Tiny werkte voorheen lange tijd in het speciaal basisonderwijs. Vanuit deze ervaring werd ze ingezet voor 'Samen naar school', dat kinderen met een beperking de mogelijkheid geeft om regulier onderwijs te volgen. Hiervoor is een expertiseteam ingericht met ambulant begeleiders om de leerkrachten en leerlingen te ondersteunen met diverse arrangementen, zoals een taalspecialist.

Voor wie zijn deze gesprekken bedoeld?

"Ik werk met kinderen in groep 6 en 7 die door leerkrachten, in overleg met de IB'er, bij het expertiseteam worden aangemeld. Dit zijn leerlingen die structureel hun werk niet afkrijgen of andere problemen hebben. De leerkracht probeert eerst zelf ondersteuning te bieden, maar wanneer ze een achterliggende reden vermoeden, schakelen ze het expertiseteam in. Er kunnen legio redenen zijn waarom een kind bepaald gedrag laat zien en samen met de leerling kijk ik wat er aan de hand is."

"Alles gaat op basis van vertrouwen. Ik leg ze niets op, ze moeten niets"

Hoe verloopt een coachingsgesprek?

"Ik ga met de leerling in gesprek om uit te zoeken waar ik ze mee kan helpen. Soms lijkt een kind niet gemotiveerd, maar er kan zoveel meer achter zitten. Hiervoor ga ik echt naast een kind staan

en vraag wat hij of zij nodig heeft. Ik leg ze uit wat hun leerkracht en ouders me hebben verteld en vraag ze of zij dit ook zo zien. Het belangrijkste in deze gesprekken is dat ze aangeven wat zij van mij nodig hebben, en dat ze weten dat ik er ben om ze te helpen. Dat is de essentie van mijn coaching.

Wat levert het de kinderen op?
"Ze hebben iemand die naar ze luistert. Ik kom voor hen en voor niemand anders. Samen kijken we hoe we hun hulpvraag kunnen oplossen. Het is voor hen ook wel fijn dat ik niet op school werk. Alles gaat op basis van vertrouwen. Ik leg ze niets op, ze moeten niets. Ik wil alleen maar het verhaal van het kind boven tafel halen. We kijken ook niet terug, maar alleen naar het hier en nu. Dan gaan we kijken welke factoren van invloed zijn op de leerprestaties. Ligt het aan de omgeving, de leerstof, de instructie? Na twee gesprekken begint het meestal echt. Ik haal uit de gesprekken aanknopingspunten om de hulpvraag te duiden als ze die zelf niet weten."

Zijn de coachingsgesprekken succesvol?
"De ondersteuningsmogelijkheid van Gelijke Kansen Alliantie-begeleiding wordt mogelijk gemaakt door Kansrijke Groningers en is al regelmatig aangevraagd door de scholen. Sowieso wordt bij deze scholen breed ingezet op gelijke kansen.
Eén van mijn mooiste succesverhalen ontdekte ik recentelijk tijdens de Onderwijsdag. Daar sprak een oud-leerling van de Farmsumerborg over hoe haar faalangstcoach haar met bepaalde problemen had geholpen. Daarna had ze verschillende stappen gezet, waardoor ze nu een mooie carrière tegemoet kan zien. Die faalangstcoach, dat was ik."

"Het belangrijkste in deze gesprekken is dat ze aangeven wat zij van mij nodig hebben, en dat ze weten dat ik er ben om ze te helpen"

Op de Farmsumerborg zijn ze zeer tevreden met de mogelijkheid om coachingsgesprekken in te zetten. Het is aan de docenten om vroegtijdig te signaleren welke kinderen hulp nodig hebben bij het organiseren van hun werk, het verbeteren van hun zelfbeeld of wie sowieso wel een steuntje in de rug kan gebruiken.

Hoe kijken jullie als school naar de coaching?
"We proberen in groep 6 en 7 de leerlingen te screenen die voor begeleiding vanuit de GKA in aanmerking komen, en die blijken echt succesvol te zijn. Het vraagt van de leerkrachten dat ze gaan signaleren: hoe zit mijn groep in elkaar, wat zijn de prestaties van de kinderen, wie komt er in aanmerking voor een coachingstraject? Daarna zijn de lijnen heel kort, waardoor een leerling snel kan instromen. We volgen ze ook en geven het door aan het VO, zodat ze daar een vervolgtraject kunnen ingaan. Wij doen een warme overdracht en geven door wat specifiek werkt per leerling."

"Zo'n traject geeft ons de kans om in gesprek te gaan met de ouders, zodat we samen kunnen werken om hun kind verder te helpen"

Waarom vinden jullie deze coachingsgesprekken zo belangrijk?
"Het kan zijn dat een kind problemen heeft met organiseren, maar er kan ook een gebrek aan zelfvertrouwen zijn. En soms zijn het structurele problemen, waardoor een duwtje van ons niet genoeg is. Daar kom je dan ook achter. Onze signaleringsfunctie is dus heel belangrijk. Ouders schrikken wel eens wanneer een leerkracht aangeeft dat ze iets opmerken bij hun kind. Ze kunnen zich op school heel anders gedragen dan thuis. Dan is het fijn als Tiny als deskundige het gesprek met ze aangaat. Dit geeft toch een extra dimensie, waardoor ze er anders naar gaan kijken. Zo'n traject geeft ons de kans om in gesprek te gaan met de ouders, zodat we samen kunnen werken om hun kind verder te helpen. En dat is natuurlijk uiteindelijk altijd de doelstelling."

Tiny van Iddekinge

"Kinderen ontdekken hoe het is om een passie te hebben"

Een bredere blik op de toekomst

Gelijke Kansen Programma
Primair Onderwijs
Kansrijke Groningers

Kinderen een wereld laten ontdekken waar ze anders niet snel mee in aanraking zouden komen. Ze zelf laten nadenken over hun toekomst: waar ligt hun interesse, waar zijn ze goed in, wat past bij ze en wat juist niet? Leerlingen hun vaardigheden en talenten laten ontdekken en hiermee hun zelfvertrouwen vergroten. Dit alles is waar IMC Basis voor staat en op Basisschool Farmsumerborg zijn ze heel blij dat zij als eerste school in de regio dit programma mogen doen.

Zo vader zo zoon, zo moeder zo dochter. Zo werkt het in Noord-Groningen nog vaak bij de beroepskeuze. Als het aan leerkracht Allan Varkevisser ligt, hoeft dit zeker niet voor elke leerling het geval te zijn. Via de Gelijke Kansen Alliantie kwam hij in aanraking met IMC Basis en mede dankzij Kansrijke Groningers kon de pilot gestart worden. Varkevisser: “Met dit programma willen we de kinderen laten inzien wat ze later zouden kunnen worden. Ik kan zelf wel veel vertellen over opleidingen en beroepen, maar het komt natuurlijk beter over wanneer iemand dit doet die het beroep ook daadwerkelijk uitoefent. En dat ze daarbij vertellen over de weg die ze hebben bewandeld om tot dat beroep te komen.

Ik vind het ook belangrijk dat kinderen beseffen dat ze zich nu nog niet vast hoeven te leggen. Ze kunnen ook stapje voor stapje iets bereiken. Kinderen ontdekken hoe het is om een passie te hebben, want de gastdocenten vertellen hierover. Je haalt de buitenwereld de school in. En het liefst wil ik dat ook nog andersom, dus met de leerlingen naar bedrijven en instanties toe.”

Bredere blik

“Kinderen hier hebben vaak een beperkt beeld van wat er mogelijk is. Ze zien voornamelijk beroepen in de categorieën schoonmaak, zorg, onderwijs en industrie. Ze kennen weinig mensen die bijvoorbeeld jurist zijn of chirurg. Daarmee wil ik niet zeggen dat ze dát allemaal moeten worden, maar ze komen er nu wel mee in aanraking. Hun blikveld wordt veel breder dankzij IMC Basis en de weg naar die beroepen krijgt meer vorm. Daar staan we ook altijd bij stil; de onderwijsloopbaan, maar ook of diegene dit altijd al wilde worden. Want soms wordt een passie pas later duidelijk. Dit is een mooie eyeopener voor kinderen. Ik zie dit programma echt als een verbreding van de leefwereld.”

Jaloersmakende interactie

“De interactie met de gastdocenten is heel belangrijk. Onze leerlingen zijn erg nieuwsgierig. Ze beginnen heel afwachtend en gaan dan allerlei vragen stellen. Je ziet de betrokkenheid echt groeien. Dat is voor mij als leerkracht wel eens jaloersmakend. IMC Basis draagt in mijn ogen ook zeker bij aan burgerschap. Hoe ze met de gastdocenten omgaan, naar elkaar luisteren, feedback geven en krijgen, en goed meedoen. Dit is ook iets dat wij in al onze lessen proberen te laten terugkomen.

Ik merk dat de kinderen vaak verrast worden door de gastlessen. Zo dachten ze dat ze het thema journalistiek niet heel interessant zouden vinden. Toen we ermee bezig gingen, bleken ze het eigenlijk best wel leuk te vinden. Bij sommige dingen ligt het enthousiasme voor de hand en bij andere thema’s komt het gaandeweg. Ik hoop oprecht dat het op meer scholen in de regio wordt opgepakt.”

Ondernemer Gert de Groot geeft vandaag een gastles over ICT. Hoe zoek je iets op het internet, wat gebeurt er eigenlijk op een Google-pagina, hoeveel zoekresultaten zie je en wat krijg je als eerste te zien?

Met welke insteek sta je hier vandaag?
"Sinds 1997 ben ik zelfstandig ondernemer en ik vind het leuk om de dingen die ik doe met de wereld te delen. In 2008 ben ik begonnen met (snuffel)stages. Ik heb ontdekt dat je bij jonge kinderen zo makkelijker top of mind blijft en ze dan misschien weer terugkomen voor een langere stage en hopelijk nog later voor een baan. Zo is onze huidige hoofdprogrammeur Kevin ook ooit bij ons begonnen met een snuffelstage. Wanneer je tijd in kinderen investeert, komt het ware talent vanzelf boven drijven. Je creëert een win-winsituatie."

"Wanneer je tijd in kinderen investeert, komt het ware talent vanzelf boven drijven"

Wat wil je de kinderen meegeven?
"Ik denk dat het belangrijk is om soms ook informatie te ontvangen van iemand anders dan je leerkracht. Die kijkt toch anders tegen de wereld aan. En ik vind het goed dat kinderen weten hoe ik mijn bedrijf ben begonnen. Ik ben geen geboren ondernemer en wist vroeger helemaal niet wat ik wilde worden. Dit ontdekte ik pas op mijn vijfentwintigste. Ik heb ze mijn levensverhaal verteld en hoop dat ze daarvan leren dat je je droom achterna kunt jagen. En dat dit zeker niet in een rechte lijn hoeft te gebeuren."

"De kinderen zijn erg enthousiast en leren dat ze meer kunnen dan ze in eerste instantie dachten"

Petra Weel is sinds dit schooljaar coördinator voor Stichting IMC Weekendschool. Zij is samen met Allan Varkevisser verantwoordelijk voor het samenstellen van een mooi programma voor groep 7 en 8. Wat past bij deze leerlingen en wat vindt de school belangrijk? Dat wordt allemaal meegenomen in het bepalen van de gastlessen en kiezen van de bijbehorende gastdocenten.

Hoe loopt het project hier?
"Allan is de ambassadeur van een nieuwe opzet van ons programma. Eerst werd de gastles begeleid door de coördinator van het IMC. Op deze school doet de leerkracht, dus Allan, de begeleiding. En dat werkt heel erg goed. De kinderen zijn erg enthousiast en leren dat ze meer kunnen dan ze in eerste instantie dachten."

Gastdocenten
Om voor IMC Basis aan geschikte gastdocenten te komen, wordt dankbaar gebruik gemaakt van het Platform Scholen & Bedrijven, waarover op pagina .... meer te lezen is. Door de ingenieuze zoekfunctie op dit platform kunnen scholen heel eenvoudig kiezen uit een divers aanbod aan gastdocenten.

Stichting IMC Weekendschool

Al 22 jaar werkt Stichting IMC Weekendschool met succes aan het vergroten van de kansengelijkheid, voor jongeren uit buurten waar dit het hardst nodig is. IMC-basis is een programma voor basisscholen met een hoog of zeer hoog schoolgewicht. Twee jaar lang komen gastdocenten met diverse beroepen vertellen over hun werk. De nadruk ligt op het zelf doen en ervaren, leerlingen op een positieve manier de wereld laten ontdekken. Leerlingen gaan nadenken over hun toekomst, leren vaardigheden, vergroten hun netwerk, krijgen meer zelfvertrouwen, ontdekken hun talenten en voorkeuren en krijgen een breed beeld van de maatschappij en hun mogelijkheden daarin. Hierdoor kunnen ze later goed gemotiveerde keuzes maken als het gaat om schoolprofiel, studie en werk.

Een extra impuls voor kansengelijkheid

Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta van Kansrijke Groningers

Interview van Gelijke Kansen Alliantie met Meindert Joostens, Wethouder Onderwijs van Gemeente Eemsdelta .

Hoe zou u de Gemeente Eemsdelta omschrijven op het gebied van kansengelijkheid?
"Eemsdelta is in 2021 ontstaan uit de herindeling van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum. Niet alle kinderen in deze gemeente groeien op met dezelfde kansen. In het stedelijke gebied van Eemsdelta is het armoedecijfer bovengemiddeld. En daarmee ook het aantal kinderen dat in deze omstandigheden opgroeit. De kansenongelijkheid heeft hier nog een extra dimensie door aardbevingen als gevolg van gaswinning. Dat heeft bij veel inwoners voor onzekerheid over hun toekomst en woonsituatie gezorgd. Hele woonwijken zijn op de schop gegaan voor versterken, sloop en nieuwbouw. Naast de mentale druk die dit op gezinnen legt en de spanningen die dit meebrengt in de samenleving, heeft het tegelijkertijd wel de mogelijkheid gebracht om nieuwe veilige kindcentra en scholen te bouwen. Door de goede samenwerking met vele partijen ligt er een rijk en gevarieerd onderwijsaanbod."

Met welke interventie van jullie GKA-agenda gaan jullie de komende jaren kansengelijkheid stimuleren?
"Eén van de interventies is het coachen van leerlingen. In het primair- en voortgezet onderwijs hebben in 2021 meer dan honderd kinderen hiervan gebruik kunnen maken. In het jargon van de school: deze kinderen hebben problemen met hun executieve functies. Met andere woorden: het zit wel in het kind, maar het komt er nog niet uit. Deze leerlingen weten nu veel beter hoe ze aan een taak moeten beginnen, hoe ze flexibeler worden in hun manier van leren en hoe ze zichzelf hierin kunnen sturen. Hierdoor hebben zij uiteindelijk minder hulp van de leerkrachten nodig voor het maken van schoolopdrachten. En zo hebben ook deze kinderen meer kans op een soepele overgang naar het voortgezet onderwijs. Voor het geval het daar dan nog niet helemaal lukt, is opnieuw coaching beschikbaar.

Leerlingen over het coachingstraject:

- *"Ik heb geleerd om mijn potjes met zin, aandacht en doorzetten weer bij te vullen."*
- *"Ik kom tot een steeds beter resultaat omdat ik heb geleerd niet meer te gaan wandelen op zoek naar een werkplek."*
- *"Ik pak nu mijn kracht en stoor mezelf niet."*

Naast het coachen van leerlingen, zijn er nog vele andere Gelijke Kansen-activiteiten die op dit moment ingezet worden: huiswerkbegeleiding, leesbevordering, typecursussen, activiteiten om de wereld van de jongeren te vergroten, onderwijs op maat, financieel loket, ambitiegesprekken. En zijn er plannen om te gaan starten met project 'Ieder kind kansrijk' waarin aandacht is voor de mindset van docenten en 'Thuis in Taal'."

"Eemsdelta wil elk kind in haar gemeente zoveel mogelijk dezelfde kansen bieden. We werken er met zijn allen hard aan dat ieder kind hier een goede start maakt en daarmee een goede toekomst krijgt"

Wat hoopt u dat de samenwerking met de Gelijke Kansen Alliantie jullie als gemeente brengt?
We zijn sinds 2018 aangesloten bij de GKA. Hierdoor hebben we de samenwerking met Vereniging Kansrijke Groningers een extra impuls kunnen geven. Bij deze vereniging zijn alle scholen van het primair en voortgezet onderwijs en het mbo in onze gemeente aangesloten. We zijn ontzettend blij met de projecten die vanuit deze vereniging opgezet zijn. Er wordt ingezet op techniek en ICT, op ondernemen en met de programma's 'Talent Loopbaan en Ambitie' en 'Werk in de regio' is er nu veel aandacht voor het vergroten van kansen van kinderen en jongeren. Door de samenwerking nu voort te zetten, verwachten we dat de positieve ontwikkeling die hiermee op gang is gekomen ook op de langere termijn effect heeft."

Passend onderwijs voor iedereen

Gelijke Kansen Voorziening Voortgezet Onderwijs Kansrijke Groningers

De gemeente Eemsdelta, die ruim 45.000 inwoners telt, is een regio waar veel economische achterstand heerst. Ook kent de regio veel laaggeletterdheid; maar liefst 14% van de bevolking heeft moeite met lezen en/of schrijven. Dit alles heeft invloed op de ontwikkeling van kinderen, waardoor het volgen van regulier onderwijs een behoorlijke opgave is. Gelukkig kunnen deze kinderen terecht in de Onderwijs Op Maat (OOM)-klassen op het Theda Mansholt College in Delfzijl.

De OOM-klassen bestaan inmiddels twee jaar en zijn bedoeld voor eerste- en tweedejaars leerlingen die niet goed kunnen meedraaien in het reguliere onderwijs. Ze hebben vaak wel de capaciteiten om basis of kader te kunnen volgen, maar kunnen door verschillende redenen niet meekomen. Soms doordat ze de taal niet voldoende machtig zijn, soms doordat de algehele ontwikkeling achterloopt. Dankzij deze speciale klas krijgen ze een opstapje om na twee jaar alsnog door te stromen naar basis of kader en dat felbegeerde diploma te halen.

Rust en regelmaat

Wianda Sanders, docente en Gelijke Kansen Coördinator, is zeer verheugd dat haar leerlingen deze bijzondere vorm van onderwijs kan bieden. “De leerlingen zitten de hele dag in hetzelfde lokaal en hebben één à twee vaste docenten die

bijna alle vakken kunnen geven. Alleen voor de vakken die zij niet beheersen, laten we vakdocenten komen. Dit geeft de leerlingen rust en regelmaat. Ze volgen de reguliere vakken, maar in aangepaste vorm. Zo hebben we bijvoorbeeld de Bataviawerf bezocht en de geschiedenisles is dan in hetzelfde thema. Alle leerstof wordt in projectvorm aangeboden en de docenten ontwerpen het lesprogramma."

"Dankzij de OOM-klas kunnen ook deze leerlingen op hun werkelijke niveau functioneren"

Werkleertraject

Zoals gezegd is de OOM-klas slechts voor de eerste twee leerjaren. Maar wat dan? Wianda: "Voor elke leerling zoeken we aan het einde van het tweede jaar een passende oplossing. Dus ook hierna blijft het maatwerk. Voor een aantal zal er bijvoorbeeld een werkleertraject worden opgestart in samenwerking met Kansrijke Groningers en de gemeente. Ook dit zal een traject zijn in aangepaste vorm."

Grotere wereld

Wanneer een kind niet in het reguliere onderwijs past, zal het heel snel naar praktijkonderwijs gaan. Dat is in veel gevallen toch een niet passend niveau. Wianda: "Dankzij de OOM-klas kunnen ook deze leerlingen op hun werkelijke niveau functioneren. Met hun basisdiploma kunnen ze daarna naar het mbo toe. Dan kunnen ze kiezen uit alle studierichtingen die ze willen. Zo gaat er een veel grotere wereld voor ze open."

Passend onderwijs voor iedereen

Hoe belangrijk is een dergelijke klas voor deze leerlingen? Wianda: "Wij zijn een school die aan iedereen onderwijs wil bieden. Elk kind moet onderwijs kunnen genieten, dat is het beste voor de maatschappij. We zijn in hart en nieren met deze kinderen begaan en dan is het niet te verkroppen wanneer je een groep van dertig kinderen geen passende plek in dat onderwijs kunt bieden. Door deze OOM-klassen kunnen wij ons doel gelukkig verwezenlijken."

Gelijke Kansen Projecten

Naast de OOM-klassen biedt het Theda Mansholt College nog veel meer aan zijn leerlingen. Gezien de eerdergenoemde laaggeletterdheid en economische achterstand krijgen de leerlingen diverse handreikingen om zo hun kansen te vergroten, zoals een cursus typevaardigheid en huiswerkklassen.

Typevaardigheid

Typecursus; Uit onderzoek van de Radboud Universiteit in Nijmegen is gebleken dat kinderen die op jonge leeftijd met tien vingers leren typen, zich gemakkelijk kunnen aanpassen op de middelbare school. Het maken van werkstukken, uittreksels en verslagen wordt een stuk eenvoudiger.
In samenwerking met Kansrijke Groningers krijgen de kinderen een gratis typecursus aangeboden. De leerlingen die er gebruik van maken, hebben er zichtbaar plezier in en ontwikkelen hun vaardigheden snel. Docenten zien dat verslagen beter en sneller worden gemaakt.

Huiswerkklassen

Er is een duidelijke relatie tussen het maken/leren van huiswerk en de schoolprestaties. Soms lukt het om samen met ouders een huiswerkstrategie te ontwikkelen die werkt. Als dit niet het geval is, kan het zinvol zijn om de mogelijkheden van huiswerkbegeleiding op school plaats te laten vinden.

Om deze reden heeft de school groepen ingericht waar leerlingen met hun leer- of huiswerk aan de slag kunnen. Op drie dagen (volgend jaar vier dagen), vanaf 14.00 uur, zijn de leerlingen welkom in twee groepen; de bèta-kant en de alfa/gamma-kant. Beide groepen worden begeleid door een docent of klassenstudent. Er is ruimte om vragen te stellen en er kunnen laptops van school gebruikt worden. Dit geeft veel leerlingen de mogelijkheid om efficiënt met school bezig te zijn en dus betere resultaten te halen.

"De leerlingen krijgen diverse handreikingen om zo hun kansen te vergroten"

Leren leren en organiseren op het Dollard College

Gelijke Kansen Voorziening
Voortgezet Onderwijs
Kansrijke Groningers

Leren leren, dat is kort gezegd waarin Jonah Danhuis de leerlingen van het Dollard College in Woldendorp wil begeleiden. Zij is aangesteld als leerlingbegeleider om kinderen te helpen bij het organiseren van hun schoolwerk. De aanwezigheid van een vaste begeleider, in tegenstelling tot het aantrekken van iemand van buitenaf, werpt op deze kleinere school zeker zijn vruchten af.

Jonah

Jonah is met haar 22 jaar de jongste van het onderwijsteam. Ze volgde de opleiding HBO Pedagogiek en denkt erover haar bevoegdheid te halen. Dankzij haar leeftijd staat ze dicht bij de leerlingen en merkt ze dat zich snel een vertrouwensband vormt. De lijnen tussen de leerkrachten zijn kort, waardoor er snel geschakeld kan worden.

Leerstrategieën en planning

Om de leerlingen in de onderbouw te begeleiden, helpt Jonah ze aan de hand van taalondersteuning en leerstrategieën. Jonah: "Deze leerlingen hebben vaak behoefte aan meer structuur en overzicht en daar kan ik ze bij helpen. Toen ik hier solliciteerde, was ik nog aan het afstuderen en mijn afstudeeronderzoek ging over leerstrategieën. Ze zagen hier meteen in dat ik dat heel mooi kon inzetten bij deze leerlingen. Ik ondersteun de leerling door samen een planning te maken of te laten zien hoe je een samenvatting maakt. Met de leerling kijk ik wat werkt en wat niet en van daaruit gaan we weer verder. En alles gaat per leerling op maat. Dat maakt het werk ook heel mooi en uitdagend."

Korte lijntjes

Jonah is net een schooljaar aan de slag als leerlingbegeleider, een functie die gefinancierd wordt vanuit de Gelijke Kansen Alliantie van Kansrijke Groningers. Is er al iets te zeggen over het resultaat? "De begeleiding werkt goed, maar je kunt niet iedereen helpen. Van leerlingen is ook een bepaalde inzet en motivatie nodig, en die heeft niet iedereen. Sommige leerlingen zitten er rond december al helemaal doorheen en anderen zitten op sociaal-emotioneel gebied enorm in de knoop. Wanneer ze motivatieproblemen hebben dan kan mijn begeleiding wel eens te veel voor ze zijn. Dan werkt het gewoon niet.
Mijn collega Marlies Ridder kan daarvoor heel goed ingezet worden. Zij gaat met ze in gesprek wanneer ze met zichzelf in de knoop zitten of een vervelende thuissituatie hebben. De leerlingen hebben elke week of om de week een vrij intensief gesprek met haar. Dit doen ze aan de hand van 'Teken je gesprek', oftewel ze tekenen wat er aan de hand is. Begeleiding van ons allebei tegelijk gebeurt eigenlijk niet. Dat wordt al snel te veel. We verwijzen wel naar elkaar door. Marlies en ik werken heel fijn samen en kunnen altijd bij elkaar terecht. We bespreken wat wel en niet werkt bij bepaalde leerlingen en wisselen ideeën uit wanneer één van ons vastloopt.
Op onze school is een vrij groot ondersteuningsteam van coördinatoren, IB'ers en de afdelingsleider. We houden de lijntjes kort en de communicatie verloopt heel prettig.

Kracht van de school

Op de vestiging van het Dollard College (333 leerlingen), wordt breed ingezet op intensieve begeleiding. Leerlingen die zich gezien en gehoord voelen, zijn vaak meer gemotiveerd. Ze zullen hierdoor beter in staat zijn om te leren en zich te ontwikkelen. Jonah: "Elke mentorgroep heeft twee mentoren. Hierdoor is het aantal leerlingen per mentor veel kleiner en het contact een stuk persoonlijker. Dat is fijn voor de leerlingen, de ouders en de mentoren. Het kan frustrerend zijn wanneer leerlingen met dezelfde inspanningen andere schoolresultaten halen, ook al kunnen beide kanten hier weinig aan doen. Ik herken me er in, dus ik wil dit graag bespreekbaar maken. Leerlingen moeten zich gehoord voelen. Niet alles is altijd even eerlijk, maar het is nou eenmaal zo en je moet er zelf het beste van maken. Als jij je best doet en inzet toont, dan kom je er wel!"

Leerling in beeld

Rowan is dertien jaar en eerstejaars vmbo-kader. Hij merkte met bepaalde dingen al snel dat hij een beetje vastliep. Zoals bij het vak Nederlands waar hij twee onvoldoendes voor haalde. En dus werd hij aangemeld voor begeleiding. Jonah: "Een simpel voorbeeld: wanneer de les voorbij was, duurde het bij Rowan best lang voordat hij al zijn spullen weer in zijn tas had gestopt en de klas uit was. Dit begon zijn docenten op te vallen. En dus ben ik met hem gaan oefenen."
Rowan kreeg al eerder extra aandacht vanwege zijn dyslexie. Zijn mentor gaf aan dat hij hiernaast wel wat ondersteuning kon gebruiken in het organiseren van zijn schoolwerk en het houden van overzicht. Jonah: "Eerst kwam hij elke maandagochtend het eerste uur bij me om de week door te nemen. Wat staat er op de planning, welke toetsen heb je? Dan vulden we de planner in zijn agenda in. Met de week zag ik het steeds beter gaan, dus nu komt hij om de week langs. Ik wil natuurlijk ook zien hoe hij het doet zonder mijn begeleiding. Door een paar heel drukke weken hebben we elkaar net vier weken niet gezien en dan is het voor mij best wel spannend hoe het hem is vergaan. Dan ga je weer samen zitten en laat hij zien dat hij het echt super heeft bijgehouden. Dat vind ik zo mooi om te zien! Hij vergeet echt nog wel eens wat, maar hij is enorm vooruitgegaan."

Rowan: "Ik ben wel heel blij dat Jonah me helpt met plannen. Dan weet ik elke week wanneer ik waarmee bezig moet gaan. Tijdens sommige lessen heb ik ook last van de geluiden om me heen. Dan mag ik een koptelefoon op. Ik probeer wel steeds meer om er gewoon tegen te kunnen, zodat ik die koptelefoon niet meer op hoef."

Rowan

Klaargestoomd voor de toekomst met pre-mbo en Route Rubicon

Gelijke Kansen Traject MBO
Kansrijke Groningers

Wanneer studenten, om wat voor reden ook, een tijdje niet naar school zijn geweest, kan het lastig zijn om weer in dat ritme te komen. Dan is het heel fijn als er een speciale opleiding is waar ze die drive, de structuur en dat ritme weer terugvinden. Het Noorderpoort in Appingedam biedt zo'n opleiding, waar studenten in twintig weken worden klaargestoomd voor een mbo-opleiding niveau 1 t/m 4 tijdens het ontwikkelingstraject Pre-mbo.

De afgelopen jaren merkte Noorderpoort Appingedam dat er een toename is aan studenten die voortijdig met de opleiding (moeten) stoppen. Het merendeel van deze studenten is de Nederlandse taal niet voldoende machtig. De redenen van uitstroom zijn divers. In deze regio groeien veel jongeren op binnen een kwetsbare en kansarme positie. Noorderpoort Appingedam wil vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid passend onderwijs bieden aan de grote diversiteit aan (toekomstige) studenten in de regio.
Het traject dat Noorderpoort Appingedam aanbiedt aan deze studenten is gericht op het ontwikkelen van vaardigheden en het versterken van de randvoorwaardelijke voorzieningen om uiteindelijk goed te kunnen starten met een passende opleiding en hiermee studiesucces te vergroten. In 2021 is de Pre-mbo klas van start gegaan met zestien studenten. Dit was zeer succesvol; vijftien studenten zitten nu op een passende mbo/hbo-opleiding.

Basis opnieuw aanleren
Docente Myrthe Langeveld vindt het heel fijn dat het Noorderpoort studenten dit welverdiende plekje kan bieden waar ze tot hun recht komen. "Dit zijn

allemaal studenten die om diverse redenen langere tijd geen onderwijs hebben gevolgd. In eerste instantie ligt onze focus dus ook op het opnieuw aanleren van de basis, ervoor zorgen dat ze er elke dag zijn, alles bij zich hebben en ook meedoen. Zijn ze er niet? Dan gaan we meteen bellen. Als die basis er is, is dat al een enorm succes. Daarnaast zetten we ook veel in op groepsdynamiek, aangezien het een zeer divers samengestelde groep is. Hoe ga je met elkaar om, hoe geef je grenzen aan? Dat zijn heel belangrijke dingen."

Laagdrempelige nieuwe start
De studenten worden veelal aangemeld door trajectbegeleiders van de gemeente, leerplichtambtenaren, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het Werkplein (UWV), het praktijkonderwijs en het vo. Myrthe: "Er zijn zoveel redenen waarom het eerder op school niet gelukt is, en dan kan de drempel soms te hoog zijn om weer op dat niveau te starten. Het pre-mbo is een heel laagdrempelige manier om weer opnieuw kennis te maken met het onderwijs."

Vervolgopleiding
Doordat dit ontwikkelingstraject binnen het Noorderpoort wordt gegeven, zijn de lijntjes naar een vervolgopleiding binnen de school natuurlijk erg kort. Myrthe: "De overgang naar het mbo is een stuk minder groot en we leveren hiermee ook een grote bijdrage aan het behalen van een startkwalificatie. Dat verkleint voor deze studenten meteen de afstand tot de arbeidsmarkt. En het maakt onze school meer zichtbaar in de regio. Het traject is opgericht om vroegtijdige schoolverlaters te voorkomen en ik weet zeker dat we hierin een bijdrage leveren. Tot nu toe hebben we alleen maar succesverhalen gehad."

Nazorg
Om te weten of de studenten ook na het pre-mbo-traject nog op de juiste weg zitten, doen ze bij het Noorderpoort ook aan de nodige nazorg. Myrthe: "We komen bij ze terug en vragen waar ze nu staan, wat ze doen en of ze nog op de juiste route zitten. Ook dat vinden wij erg belangrijk. Daarnaast helpen we ze ook bij de intake van hun vervolgopleiding. We zijn erg betrokken bij onze studenten. Ik vind dit traject echt heel mooi en het werpt meteen zijn vruchten af. Ouders geven vaak aan dat ze thuis een heel ander kind terugkrijgen."

"Het traject is opgericht om vroegtijdige schoolverlaters te voorkomen en ik weet zeker dat we hierin een bijdrage leveren"

Route Rubicon
Het onderwijsconcept Route Rubicon biedt (dreigende) voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) de gelegenheid om in een aangepast traject hun startkwalificatie te behalen.

In september 2021 is Route Rubicon gestart voor niveau-2, waar studenten in een kleine groep gepersonaliseerd onderwijs kunnen volgen. Er zijn vanuit regulier onderwijs Servicemedewerker Breed niveau-2 een aantal studenten doorgestroomd naar Route Rubicon en zij hebben daar veel baat bij. Ze gedijen een stuk beter in een kleine groep waar mogelijkheden zijn tot stages binnen de regio. De docent heeft goed contact met de betrokken studentbegeleider.
In 2021 zijn negen jongeren gestart bij Route Rubicon.

Myrthe: "Route Rubicon is een groep

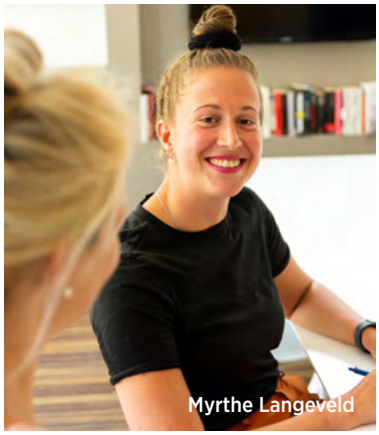
Myrthe Langeveld

van maximaal elf studenten, die om uiteenlopende redenen geen regulier onderwijs kunnen volgen. We huren hiervoor een ruimte bij Werkplein Fivelingo, en daar krijgen ze les van één vaste docent. Het eerste jaar lopen ze intern stage bij Fivelingo, bijvoorbeeld in de keuken of bij de groenvoorziening. Het tweede jaar zoeken we een stage voor ze bij een bedrijf in de regio. Zo bouwen we langzaam op naar reguliere participatie in de maatschappij.
De groep is heel divers en kan bestaan uit tienermoeders, jongeren met autisme, gedragsproblemen of problemen in de thuissituatie. De intake voor deze opleiding is veel uitgebreider, zodat we zeker weten dat iemand hiervoor in aanmerking komt. Het is heel fijn dat dit in Appingedam kan. Iedereen verdient een kans en passend onderwijs past daar in onze ogen zeker ook bij."

In 2021 werd het ontwikkeltraject pre-mbo gestart met twee groepen, toen nog ingedeeld op leeftijd. Dit jaar startten wederom twee klassen, maar nu werden de studenten juist gemixt, zodat ze van elkaar kunnen leren. Met als resultaat twee zeer divers samengestelde klassen, gevuld met studenten uit allerlei windrichtingen. Studenten met een taalachterstand krijgen extra ondersteuning hierin, zodat ze na het traject een betere start hebben. Daarnaast is het programma zeer uitgebreid; van sportactiviteiten tot gastlessen, leren samenwerken, creatieve bezigheden en budgetteren. Ze worden bewust gemaakt van waar ze nu staan en wat zij de maatschappij te bieden hebben. Ook lopen ze elke week een dag stage om te ontdekken welk werkveld ze interessant vinden.

Als afsluiting van het ontwikkelingstraject volgt een beroepskeuzetest en capaciteitenonderzoek om te kijken waar hun talenten en interesses liggen. De docenten en studieloopbaanbegeleider werken samen met de student naar hun doelstelling toe. Met de ouders en eventueel betrokken instanties wordt nauw samengewerkt om ervoor te zorgen dat de student kan doorstromen naar het mbo en niet tussentijds uitvalt.

Over de grens

Gelijke Kansen Activiteit mbo Kansrijke Groningers

Halverwege juni 2022 vertrokken zes docenten van Noorderpoort in Appingedam, samen met dertig studenten tussen de 16 en 28 jaar met de trein naar Berlijn. Het doel van deze reis? Het vergroten van de wereld van de studenten en zo mogelijk ook hun kansen op de arbeidsmarkt. Docentes Joyce en Myrthe zijn mee geweest en enthousiast teruggekomen.

Dankzij subsidies van Kansrijke Groningers en het Nationaal Programma Onderwijs betaalden de studenten geen eigen bijdrage voor de reis, het verblijf of eten. Dat maakte de deelname aan deze reis heel laagdrempelig, want vooral in deze regio kan geld een probleem zijn. Alleen geld voor vrijetijdsbesteding moest uit eigen zak komen. En terwijl sommige studenten nog nooit elders hadden geslapen dan thuis of iets hadden ondernomen zonder hun ouders, werd deze reis naar Berlijn een daverend succes.

Kruisbestuiving tussen groepen

Dit jaar gingen er maar liefst dertig studenten van niveau-3 en 4 mee naar Berlijn. Een flinke opkomst! *Joyce:* "De mix van meerdere leerjaren zorgden voor een soort kruisbestuiving, die ook nog na de reis zorgt voor leuk contact in de schoolgangen."

Bijzonder dagprogramma

In Berlijn werd het dagprogramma verzorgd door de Nederlands-Duitse organisatie Clash, gespecialiseerd in interculturele, internationale en educatieve uitwisselingsprojecten. De vier mensen van deze organisatie hebben overal contacten, waardoor de studenten dingen konden ervaren die ze nog nooit hadden meegemaakt.

Myrthe: "We hebben een grote bouwspeelplaats bezocht waar alles met natuurlijke materialen is opgebouwd. Heel interessant voor de studenten pedagogisch werk. Die konden ideeën opdoen voor bijvoorbeeld een stage. We hebben ook met een groep gekookt voor daklozen en daarna de maaltijden uitgedeeld. Dat vonden ze een heel bijzondere ervaring. Door het programma kregen de studenten een goed beeld van het werkveld dat aansluit op hun opleiding."

Joyce: "We zijn ook naar concentratiekamp Sachsenhausen geweest. Alleen al de reis daarnaartoe was enorm indrukwekkend. De studenten waren zich ervan bewust dat mensen deze reis vroeger maakten met een heel ander idee. Ze gaven aan dat ze zich hadden proberen voor te bereiden op deze excursie, maar toch niet wisten dat het zo aangrijpend zou zijn. Die dag waren ze ook een stuk ingetogener. Er gaat dan iets anders leven bij de studenten en je beseft hoe belangrijk het is om zo'n stukje geschiedenis te blijven doorgeven."

"Dat maakte de deelname aan deze reis heel laagdrempelig, want vooral in deze regio kan geld een probleem zijn"

Over de grens

Het doel van de Berlijnreis was het vergroten van de (leef)wereld van de studenten. En ze kennis te laten maken met andere culturen, normen en waarden. Myrthe: "Sommige studenten krijgen nooit de kans om verder te gaan dan Nederland of aangrenzende Duitse gemeenten. Je kunt ze zo de kans geven hun horizon te verbreden." Joyce: "Eén van de activiteiten in het programma was een wijkanalyse. De

studenten werden ingedeeld in groepjes en kregen een wijk toegewezen. Ze moesten daar zelf naartoe reizen en in gesprek gaan met mensen. Hoe ziet een wijk er uit, wat speelt er, hoe is het om daar te wonen? In het begin vonden ze het heel spannend, en achteraf gaven ze terug dat ze dit juist heel waardevol hadden gevonden. Het geeft ze zelfvertrouwen, de zekerheid dat ze zelfstandig kunnen reizen en zichzelf kunnen redden."

Op onbekend terrein

Natuurlijk komen er tijdens een dergelijke reis ook wel onderlinge botsinkjes voor. De studenten zijn ver van huis, weg uit hun veilige omgeving, in een stad die elk moment van de dag bruist. Joyce: "Ik denk dat die kleine strubbelingen juist ook veel hebben opgeleverd. Ze lieten zien dat ze het zelf snel kunnen oplossen. Doordat ze niet in hun vertrouwde omgeving waren, werden ze uitgedaagd om ander gedrag te laten zien. En dat deden ze ook zeker, in zeer positieve zin!"

Myrthe: "De rol die de studenten op zich namen in deze groep was heel anders dan we op school van ze gewend zijn. Op onbekend terrein, zonder de veiligheid van thuis, hebben ze dat samen toch maar even gedaan. Ook dat is heel waardevol."

Voor herhaling vatbaar

Het succes van deze reis naar Berlijn smaakt volgens beide docentes naar meer. *Joyce:* "Dit heeft zo ontzettend veel moois opgeleverd: zelfvertrouwen, vernieuwde inzichten, zelfstandigheid en een nieuwe manier van samenwerken." *Myrthe:* "Het lijkt ons leuk om in de komende jaren zo'n reis eerder in het jaar te plannen, zodat de studenten elkaar nadien op kunnen zoeken op school. Het onderlinge contact dat we nu in de gangen zien, daar kunnen ze echt profijt van hebben gedurende het schooljaar. En we willen het vaker inzetten, ook voor niveau 1 en 2, of rouleren tussen de niveaus. De opbrengst is zo hoog. Het doet iets met sfeer in school en dat is natuurlijk heel waardevol."
Joyce: "De studenten hebben ervaring opgedaan op verschillende manieren. Door de excursies, de activiteiten, maar ook de ontwikkeling van hun vaardigheden. Ze hebben zelfvertrouwen gekregen, waardoor ze nu misschien sneller zelf een reisje zullen plannen. En dit geven ze dan weer door aan hun familie. Hopelijk nemen ze deze ervaring ook mee in andere delen van hun leven."
Studente Kim: "Ik vond de reis heel erg leuk! Vooral de street art tour was bijzonder. Het bezoek aan het concentratiekamp was indrukwekkend. Je voelde een soort spanning, op weg erheen en ook toen we daar waren. Ik was nog nooit in Berlijn geweest, wel in Frankrijk en Engeland. In de vakantie staan we altijd op een vaste camping in Nederland."

Studente Sanne: "We hebben een heel gezellige reis gehad. Het ging erg goed samen. De sfeer onderling was goed, tijdens activiteiten ook. Ik vond zelf de wijkanalyse het leukst om te doen, door de vrijheid die we daarin kregen. Na school wil ik graag gaan reizen: Scandinavië en Indonesië staan bovenaan mijn lijstje!"

NG
ce risk of personal injury,
ssel or property damage.
ealth and safety warnings

Programmalijn 4. Werk in de regio

Welke keuze maak je voor je loopbaan als je niet weet wat er te kiezen valt? En waarom zou je om je heen kijken als je niet weet wat er te halen valt? Om jongeren meer kansen te geven op de arbeidsmarkt, is het belangrijk dat ze al op jonge leeftijd weten welke werkgelegenheid er in hun regio is. En dat ze zich op hun droombaan kunnen voorbereiden. Daarom is het essentieel dat het onderwijs aansluit op ontwikkelingen binnen het bedrijfsleven. Dit is precies wat centraal staat in programmalijn 4: 'Werk in de regio'.

Werkgroep 4 'Werk in de regio' bestaat uit projectleider Sterk Techniek Onderwijs (STO), bedrijvennetwerkorganisaties Eemshaven.info en Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta, Groningen Seaports, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, Innovatiewerkplaats Hanze (HBO), relatiemanager (MBO), platformbouwer Landstra & De Groot en wordt aangestuurd door Coördinator Werk in de regio (vanuit OTP).
Deze werkgroep houdt zich bezig met het bereiken van de arbeidsmarkt. Een belangrijke taak is ervoor te zorgen dat bedrijven warmlopen voor het aanbieden van activiteiten aan het onderwijs. En aangezien keuzes vroeg gemaakt worden, al vanaf het primair onderwijs.
Kansrijke Groningers heeft hiervoor, samen met Teamspot, het Platform Scholen & Bedrijven ontwikkeld. Hiermee creëren zij een zo breed mogelijk aanbod van bedrijven en instellingen voor de leerlingen van het PO en VO in de gemeente Eemsdelta en Het Hogeland.

Samen met VRROOM en STO is de VR-game Werk in de Regio ontwikkeld. Deze game laat leerlingen een beroep in de regio ervaren waar zij om verschillende redenen, waaronder veiligheid, normaliter niet zouden kunnen komen, zoals een monteur op een windmolenpark op zee.

Wat is Teamspot?
Teamspot is het meest moderne stageplatform voor scholen en bedrijven. Alle mogelijke individuele- en groepsactiviteiten bij bedrijven en scholen worden in beeld gebracht op een soort marktplaats, gerangschikt op beschikbaarheid, competenties en interesses.

Wat is VRROOM?
VRROOM is een Gronings bedrijf dat in opdracht Virtual Reality experiences op maat ontwikkelt. Zo heeft VRROOM de 'VR-game Werk in de regio' ontwikkeld in samenwerking met Kansrijke Groningers en Sterk Techniek Onderwijs. De leerlingen worden in de VR-game meegenomen in een levensechte ervaring. Zo kunnen ze o.a. leren hoe zonnepanelen werken en geïnstalleerd worden, hoe ze een megagroot schip laten lossen aan de haven, hoe het is om een logistiek manager te zijn voor groot transportbedrijf of hoe ze een Costumer Due Diligence-analyst kunnen worden. De 'VR-game Werk in de regio' is groot en er is veel te doen en te zien. Een belangrijk onderdeel is dat kinderen gevaarlijke banen kunnen onderzoeken en beleven.

Zicht op werk in de regio door virtual reality

Programma Werk in de regio Kansrijke Groningers

Wanneer je kinderen vraagt wat ze willen worden, krijg je vaak een antwoord dat gebaseerd is op wat ze al kennen uit hun omgeving. Om ze te laten beleven dat er buiten hun bekende bubbel nog veel meer mogelijkheden en kansen liggen, wordt op het vo in Noord- en Midden-Groningen gebruik gemaakt van de VR-game Werk in de Regio.

Dankzij deze VR-game, die geïnitieerd en ontwikkeld is door Kansrijke Groningers, kunnen leerlingen in korte tijd verschillende bedrijven bezoeken en beroepen ervaren, die ze misschien niet voor mogelijk hadden gehouden.
Zo gauw de leerlingen een VR-bril opzet, wanen zij in een compleet andere wereld. Na het (virtueel) opzetten van een veiligheidsbril en helm betreden ze een enorme, lichte hal waaraan tal van kamers grenzen. De kamer die zij vervolgens kiezen, bepaalt welk bedrijf of beroep zij daarna mogen gaan ontdekken. Zo maken ze bijvoorbeeld kennis met de wondere wereld van de logistiek, betreden ze een chloorfabriek, klimmen ze in een windmolen, bezoek ze een bouwplaats, stappen ze in een waterstofbus, wanen ze zich voor even interieurarchitect of onderzoeken ze de scheepsbouw.

Denken in kansen

Het VR-platform is ontwikkeld om leerlingen een beter en meer compleet beeld te geven van de mogelijkheden en kansen in de regio. Ook kunnen zo bedrijven virtueel bezocht worden waar ze normaal niet zouden komen door de veiligheidsrestricties die er gelden. Naast het virtueel bezoeken van bedrijven bevat het platform ook een game-aspect. In het hele platform doen leerlingen allerlei opdrachten en games, die ze helpen om te werken aan vaardigheden als computational thinking, abstract redeneren, oplossingsgericht denken en samenwerkend leren. Hierdoor wordt het een heuse ervaring en biedt het een goede aansluiting op het onderwijs.
Na zo'n VR-les is het natuurlijk belangrijk om ook met de leerlingen in gesprek te gaan. Wat heb je gezien? Wat sprak je aan en waarom? En wat juist niet? Echt met de leerlingen in gesprek gaan, zodat ze gaan nadenken over de kansen die er voor hen in de regio zijn.

VR als innovatie

De VR-ervaringen, ook wel kamers, worden ontwikkeld door het Groningse bedrijf VRROOM. Eigenaar Schelte Meinsma: "We hadden al een samenwerking met het Noorderpoort en wilden graag meer doen, dus hebben we een plan ingediend om VR in te zetten als innovatie in het voortgezet onderwijs. Kansrijke Groningers sloot bij dit plan aan en Sterk Techniek Onderwijs Noord Groningen maakte het plaatje compleet. We hebben eerst een jaar ontwikkeld en grondig getest. De basis bestond uit een platform met tien kamers. Inmiddels kunnen de leerlingen maar liefst veertig kamers ontdekken en staan er twintig filmpjes van bedrijven op het platform."

Co-creatie

Dit prachtige VR-project is in 2021 als pilot gelanceerd op acht scholen en zal uiteindelijk op veertig scholen geïmplementeerd worden. Uiteraard wordt het platform in de tussentijd continu getest en doorontwikkeld. Meinsma: "Daarbij hebben we ook ontdekt dat kinderen die vaak gamen, minder zien in de VR-wereld. Hoe minder ervaren iemand is, hoe meer betrokken diegene in het platform is. Het is dus

aan ons om dit mee te nemen in de aanpassingen die we doen. Hoe houden we de leerlingen betrokken bij de verschillende ervaringen en zorgen we ervoor dat ze zoveel mogelijk zien?

We hebben een panel van scholieren en een docentenpanel samengesteld. Zij mogen elke keer zes weken testen, geven ons feedback, die wij dan weer verwerken. Het is een geweldige co-creatie tussen het bedrijfsleven, het onderwijs en de leerling zelf. We brengen verschillende expertises samen en dat leidt tot het beste product."

Skills ontdekken
De skillsbooster, die ook uit de koker van Meinsma komt, is de perfecte voorbereiding op de VR-game. Met de uitkomsten van die app kunnen leerlingen nog gerichter kamers bezoeken. Het gaat niet alleen om wat ze nu al kunnen, maar ook om wat hen leuk lijkt om te doen en wat ze graag zouden willen. Alles is namelijk aan te leren. Ook is er een skills-spel voor de VR-game in ontwikkeling, waarbij leerlingen via games hun skills kunnen ontdekken. De uitkomst van deze game en de skillsbooster samen zullen kunnen zorgen voor een zeer gerichte keuze. Over deze app leest u op pagina ..... meer.

Mini-congres
Om de betrokken docenten geïnformeerd en geïnspireerd te houden, werd in juni 2022 een mini-congres georganiseerd door Kansrijke Groningers in samenwerking met VRROOM. Tijdens deze informatieve bijeenkomst konden de docenten van verschillende scholen hun opgedane kennis en ervaring met elkaar delen. Ook werd ingezet op nog actiever gebruik van de VR-game op school en konden de aanwezigen vragen stellen aan de specialisten.

Reacties van leerlingen

"Ik vind het werken met de VR bril heel leuk"

"Je kan met de bril op plaatsen komen waar je anders nooit komt"

"Als je bovenin de kraan zit moet je geen hoogtevrees hebben"

Hoe werkt de VR-game?

Na het opzetten van de VR-bril betreed je een enorme hal en kun je kiezen uit verschillende kamers. Elke kamer geeft een kijkje in een specifiek bedrijf of een beroep. Onderstaande beroepen kunnen al onderzocht en beleefd worden dankzij de game.

CSI
Er is een delict gepleegd en er zijn 5 verdachten met specifieke kenmerken en opvallende voorwerpen of acties rondom het tijdstip van het delict. De leerling gaat uitzoeken wie het delict gepleegd heeft.

Machinist en treinverkeersregelaar/leider
Er zijn twee kamers waarin leerlingen samen puzzels moeten oplossen. Door goed samen te werken zorgen de leerlingen ervoor dat de treinen niet botsen.

Mondhygiënist
In deze kamer bekijken de leerlingen een mond waarin de tanden niet goed schoon zijn. De opdracht is om de tanden weer schoon te maken met gebruik van verschillende mondheelkundige gereedschappen.

OK-assistent
De leerlingen krijgen in deze kamer te zien wat er allemaal bij komt kijken wanneer je een chirurg moet assisteren en hoe je een patiënt controleert.

Laboratoriumtechnieken
Leerlingen krijgen in deze kamer een zeer breed beeld van wat hun mogelijkheden zijn als laboratoriummedewerker. Ze kunnen een DNA-profiel opstellen voor CSI, een product testen of verbeteren voor de chemische industrie of weefsel onderzoeken voor pathologie.

Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische technieken
In de MRI-kamer kunnen de leerlingen een patiënt in het apparaat leggen, stellen ze de machine op de juiste manier in en onderzoeken ze, aan de hand van de beelden, wat er mis is met de patiënt.

Consumer Due Diligence
In deze kamer doen de leerlingen onderzoek naar bedrijven, personen en transacties bij een bank om fraude op te sporen en/of te voorkomen.

Ruimtelijke ordening en omgeving
Leerlingen krijgen in deze kamer inzicht in de inrichting van de publieke ruimte op het gebied van weg- en waterbouw en -beheer, groenvoorziening, gebouwen en woningen.

Verbinding in de regio dankzij Platform Scholen & Bedrijven

Programma
Werk in de regio
Kansrijke Groningers

Hoe vind je als leerling een passende stage? En waar haal je als school nou een inspirerende gastdocent vandaan? Dankzij het Platform Scholen & Bedrijven zijn deze vragen snel beantwoord. Elk bedrijf dat een stage, gastdocent of bedrijfsbezoek wil aanbieden, kan zich aanmelden en wordt een stip op de kaart.
En dankzij de koppeling met Teamspot.nl krijgen leerlingen en leerkrachten van aangesloten scholen dit aanbod te zien.
De drempel om verbinding te maken tussen het onderwijs en het bedrijfsleven is dankzij het platform een stuk lager geworden.

Het Platform Scholen & Bedrijven is ontwikkeld door Landstra & de Groot Webdesign uit Appingedam en heeft als doel om bedrijven letterlijk op de kaart te zetten. Bedrijven zijn te vinden via een zoekfunctie, waarbij geselecteerd kan worden op sector, type activiteit, bedrijfsnaam en afstand. Zo kunnen leerlingen heel gemakkelijk zoeken naar een stageadres in hun eigen regio op bijvoorbeeld fietsafstand.

Makel- en schakelfunctie
Het Platform Scholen & Bedrijven is gekoppeld aan Teamspot, een stageplatform waarop leerlingen en docenten in het primair en voortgezet onderwijs zich kunnen aanmelden. Via hun account kunnen ze vervolgens op zoek naar bedrijven voor een stage, een bedrijfsbezoek, een Junior Company Coach of iemand die een gastles kan komen geven. Wanneer ze een geschikt bedrijf hebben gevonden, maken ze eenvoudig contact door op het aanbod te klikken. Zo vervult het platform een makel-en-schakelfunctie.

Contacten leggen en onderhouden
Kansrijke Groningers werkt samen met het Ondernemerstrefpunt (OTP) uit Groningen. Zij hebben ruime ervaring in de ondersteuning van bedrijven en scholen in de aanloop naar een bedrijfsbezoek of gastles. Simone Laan, werkzaam bij OTP en coördinator Werk in de Regio bij Kansrijke Groningers, legt en onderhoudt de contacten met bedrijven. Ook is zij continu op zoek naar nieuwe bedrijven om het aanbod te vergroten en ondersteunt de aangesloten bedrijven om hun bedrijfsbezoek of gastles zo interessant mogelijk te maken.

Win-winsituatie
Voor leerlingen is het natuurlijk heel belangrijk om hun talenten te ontdekken. Het platform creëert een prachtig overzicht met plekken waar ze deze talenten kunnen ontplooien. En wat levert het op voor bedrijven? Zelfstandig ondernemer en gastdocent Gert De Groot: “We weten allemaal hoe krap de arbeidsmarkt momenteel is. Voor elke 130 banen zijn er slechts 100 mensen beschikbaar. Je bedrijf op een positieve manier op de kaart zetten is dus altijd een goed idee. Daarnaast is het voor leerlingen erg belangrijk om bij een bedrijf te leren hoe het er daar precies aan toe gaat. En een stage is erg effectief om te zien of dat ene beroep bij je past. Een platform als dit geeft leerlingen de kans om in hun interessegebied die stage te vinden. En deze leerlingen gaan jouw bedrijf onthouden wanneer ze later een langere stage moeten lopen of werk zoeken in jouw vakgebied. Zo creëren we een geweldige win-winsituatie voor zowel de leerlingen als de bedrijven. Als jongeren leren om buiten hun eigen bubbel te kijken, dan is er de kans groot dat ze in deze regio een mooie baan vinden.”

“Als jongeren leren om buiten hun eigen bubbel te kijken, dan is er de kans groot dat ze in deze regio een mooie baan vinden”

Inspirerende voorbeelden
Onder de inmiddels ruim 2.000 activiteiten op het Platform zijn inspirerende voorbeelden te vinden, zoals Visser & Smit Hanab. De directeur van deze specialist op het gebied van boven- en ondergrondse leiding- en kabelinfrastructuur en hoogspanningsinstallaties heeft gastlessen en stages zelfs in de bedrijfsfilosofie opgenomen. Zij werken in de energietransitie en weten dat ze de basisschoolleerlingen van nu later heel hard nodig hebben. Ook TinyEYE laat leerlingen graag kennismaken met hun vakgebied: telelogopedie. Ze bieden op het Platform online gastlessen, bedrijfsbezoeken en workshops aan. TinyEYE speelt een grote rol op het gebied van kansengelijkheid van kinderen in het onderwijs. Daarom is het initiatief Kansrijke Groningers een goede match, het bedrijf wil graag fungeren als partner en bijdragen met haar kennis en expertise over het onderwerp.

Virtueel alternatief
Uiteraard zijn er ook tal van bedrijven waar een bedrijfsbezoek niet mogelijk is, zeker in deze regio. Denk aan beperkingen i.v.m. veiligheid bij bijvoorbeeld chemische bedrijven. Om toch ook een kijkje in hun keuken te geven, kunnen leerlingen gebruik maken van de VR Game ‘Werk in de Regio’. Hierdoor kunnen leerlingen bedrijven en beroepen ontdekken en beleven, ook al kunnen ze er niet daadwerkelijk naar binnen. Meer hierover leest u op pagina..

Succesvolle campagnes
De doelstelling om voor de zomervakantie van 2022 duizend stippen (oftewel: aanbod van bedrijven) op de kaart te hebben, is ruimschoots behaald; er staan er nu al ruim 1.500 op de kaart.

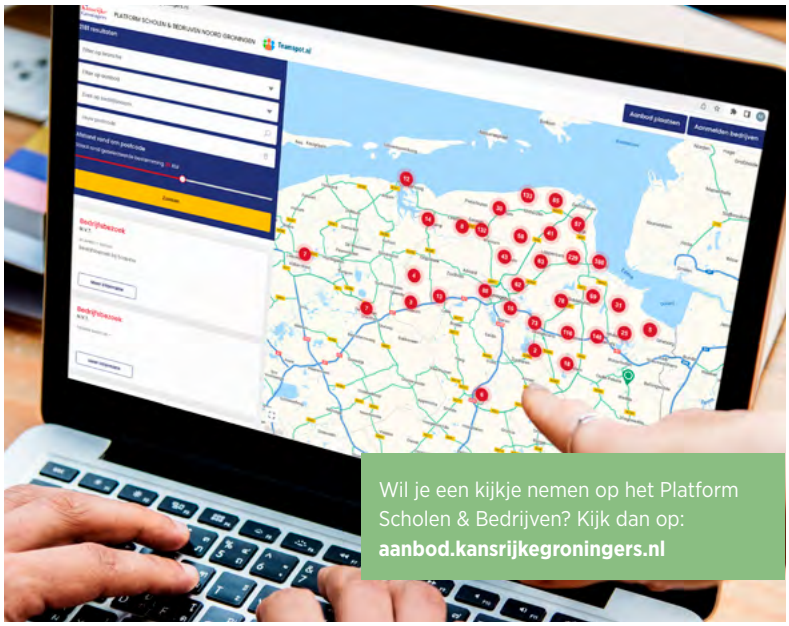

Wil je een kijkje nemen op het Platform Scholen & Bedrijven? Kijk dan op: **aanbod.kansrijkegroningers.nl**

Leden, partners & financierders

Kansrijke Groningers werkt samen met alle onderwijsorganisaties in Noord- en Midden-Groningen, verschillende partners en financierders. Wie allemaal? Dat vind je hieronder.

Leden

De leden van Kansrijke Groningers zijn alle 19 schoolbesturen in Noord- en Midden-Groningen met in totaal 113 scholen in het po, vo en mbo. Zie hieronder welke schoolbesturen dit zijn:

Noordkwartier christelijk primair onderwijs
Stichting Openbaar Onderwijs Marenland
Lauwers & Eems Scholen voor PO en VO
VCPO Noord-Groningen
VCO Midden- en Oost-Groningen
scholengroep opron
Primenius
RENN4 excellent in speciaal talent
Vereniging Jenaplanonderwijs Noord
noorder Basis scholen met de bijbel
ulliem openbaar basisonderwijs
gbs De Wierde Gelooven in ontwikkeling
Stichting Voortgezet Onderwijs Eemsdelta
dollard college
Het Hogeland College Lauwers & EemsVO
dr. Aletta Jacobs College
Terra Winsum
Noorderpoort
Alfa-college

Partners

Kansrijke Groningers werkt samen met vele partners en uitvoerende organisaties. Zie hieronder welke partners dit zijn.

STO Sterk · Techniek · Onderwijs Noord Groningen
Campus Eemsdelta Groningen
Vakland Het Hogeland
Biblionet Groningen
beroepsonderwijs bedrijfsleven
Werkplein Fivelingo
SBE Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta
eemsdeltaez
OKA
Eemshaven.info
Groningen Seaports
SSPB Praktijkcentrum Bouw
OpleidingsBedrijf Metaal
Basicly
3Dkanjers
petje af weekendschool
OTP
Jong Ondernemen Learning by doing
De Jonge Onderzoekers
imc weekendschool
Teamspot.nl

Financierders

De programma's van Kansrijke Groningers worden gefinancierd door onderstaande financierders. De financiering is meerjarig waardoor de continuïteit wordt gewaarborgd.

De programma's werden de eerste jaren gefinancierd door de Gelijke Kansen Alliantie vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Economic Board Groningen, de gemeenten Eemsdelta, Het Hogeland, Groningen (voormalig Ten Boer) en Midden-Groningen en de provincie Groningen. Sinds 2021 is de financiering van de Economic Board Groningen overgenomen door het Nationaal Programma Groningen.

nationaal programma groningen

Een samenwerkingsverband van Rijk, provincie en gemeenten dat investeert in de toekomst door het versterken van de leefomgeving, de economie, opleidingen, banen, de natuur en het klimaat.

ECONOMIC BOARD GRONINGEN

Deze stichting zet zich in voor het verder versterken van de economische structuur in de hele provincie Groningen met behulp van thematische, sectorale of overkoepelende programma's.

Gelijke Kansen Alliantie

De GKA werkt samen met scholen, gemeenten en maatschappelijke partners aan het verbeteren van kansengelijkheid in het onderwijs, met aandacht voor thuis, school en de leefomgeving.

gemeente Midden-Groningen

Gemeente Groningen

GEMEENTE EEMSDELTA

provincie groningen

gemeente Het Hogeland

Kansrijke Groningers bedankt de financierders voor hun vertrouwen en voor de langdurige financiering en hoopt op een nog lange samenwerking.

Kansrijke Groningers

Samen voor toekomstproof onderwijs

Slotwoord

Zoals Groningers dat doen, kijken we met gepaste trots terug op alle activiteiten die vanuit onze vereniging zijn ontwikkeld en uitgevoerd.

Wellicht op het eerste gezicht een bonte verzameling van activiteiten, maar als je goed kijkt wordt alles ingezet om de leerlingen in ons gebied betere kansen te bieden. We zijn de Gelijke Kansen Alliantie dankbaar dat we dat mochten bundelen in dit naslagwerk. Niet alleen om te kijken wat er allemaal is gedaan, maar vooral ook als stimulans om hiermee door te gaan. Het is een kwestie van lange adem om uiteindelijk te bereiken dat de leerlingen in ons gebied dezelfde kansen en mogelijkheden hebben om zich ten volle te kunnen ontwikkelen. We zijn trots op alle partijen en mensen die zich hiervoor hebben ingezet en dit in de toekomst blijven doen. Heel veel dank namens het bestuur van Kansrijke Groningers.

Geert Bijleveld
Voorzitter Kansrijke Groningers

Kansrijke Groningers
Samen voor toekomstproof onderwijs

Kansrijke Groningers
Pastorielaan 4
9901 CE Appingedam (Bezoek)
Postbus 173
9930 AD Delfzijl (Post)
06 4842 6876
info@kansrijkegroningers.nl
www.kansrijkegroningers.nl

Kansrijke Groningers

Samen voor toekomstproof onderwijs

Aangenaam kennis te maken

Annelot Wagenaar
Programmamanager

Claudia Konert
Programmamanager

Peter Kamminga
Voorzitter
Werkgroep 1
ICT

Eltjo Smit
Voorzitter
Werkgroep 2
Ondernemen

Els Stoepker
Voorzitter
Werkgroep 2
Ondernemen

Claudia Konert
Voorzitter
Werkgroep 3
Talent, Loopbaan & Ambitie

Simone Laan
Voorzitter
Werkgroep 4
Werk in de regio

Allan Varkevisser
Voorzitter
Werkgroep 5
Gelijke Kansen

Hans van der Molen
Initiator

Geert Bijleveld
Bestuurslid

Aris Fickweiler
Bestuurslid

Antoinette Heijink
Bestuurslid

John Wierenga
Bestuurslid

Gelijke Kansen Alliantie

Gelijke Kansen Alliantie
Programma Gelijke Kansen
Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
Nederland
www.gelijke-kansen.nl
gelijkekansen@minocw.nl

Redactie
Hilde Roovers (Schrijfgewijs)
Antoinette Heijink (KG)
Geert Bijleveld (KG)
Annelot Wagenaar (KG)
Johanna Sellis (GKA)
Robbert Almekinders (GKA)
Patty Huijbers (GKA)

Ontwerp & vormgeving
Myrthe van der Lee (Nooms)

Fotografie & beeld
Beeld cover: Roelof Bos
Algemene fotografie:
Myrthe van der lee (Nooms)

Kansrijke Groningers
Samen voor toekomstproof onderwijs